პროლეტარეებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОММУНИСТ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

№ 45 (20691) — ოთხშაბათი, 21 თებერვალი, 1990 წელი. — ფასი 3 კაპ.

სიმართლე, იმედის დიდი ძალა

ჩვენი ცვალებადი და საოცრად დინამიკური დრო, შეიძლება დაბეჯითებით ითქვას, უბრალოდ საშუალებას არ გვაძლევს ამოსუნთქვისათვის, გადაჭრით გამორიცხავს გულარხეინობისა და თვითკმაობის განწყობილებას, მძიმე ხარკად რომ გადმოგვყვა ავადსახსენებელი ეგრეთ წოდებული უძრაობის პერიოდიდან. ცხოვრება წამდაუწუმ წარმოაჩენს ხოლმე ერთი შეხედვით საკმაოდ მოულოდნელ, მაგრამ სინამდვილეში მყარად ფესვგადგმულ პრობლემებს, რომელთა გადაჭრისათვის შაბლონური გზა კარგა ხანია მოჭრილია. ახლა საჭიროა მოქმედება და მხოლოდ მოქმედება, რეალური პრაქტიკული შედეგები, დემოკრატიულ სანყისებზე კონსტრუქციული პროგრამებისა და კონცეფციების სახელდახელოდ შემუშავება და განხორციელება, რადგან დღევანდელობისათვის აგრერიგად დამახასიათებელი დესტაბილიზაციის, ათწლეულობით დაგუბებული სერიოზული საზოგადოებრივი კონფლიქტების, ეკონომიკური და სოციალური დეფორმაციების, ერთაშორისი ურთიერთობების უკიდურესი დაძაბვის, უდანაშაულო ადამიანთა სისხლისღვრის, ზნეობრივი და სულიერი დაქვეითების პირობებში დაყოვნება დანაშაულის ტოლფასია და ამას არავინ გვაპატიებს. ამიტომაც დგას დღის წესრიგში მთელ ცხოვრებასთან ერთად თვით პარტიის, მისი შინაგანი წყობისა და სტრუქტურების, მუშაობის ფორმებისა და მეთოდების ძირეული შეცვლის, ჰუმანური, დემოკრატიული სოციალიზმისაკენ ნინსვლის დაჩქარების სავსებით ნათლად გამოკვეთილი ამოცანები.

ამგვარ დაძაბულ, ერთდროულად ტკივილებითა და იმედებით აღსავსე ვითარებაში დრო გადამწყვეტი ფაქტორია და ამიტომაც გახშირდა ლაპარაკი რიგგარეშე ყრილობებისა თუ პლენუმების მოწვევაზე, ჩასატარებელ ღონისძიებათა ვადების შეჩქარდროვებაზე. ეს ახლაც დროის მნვავე ნაკლებობა, სკკპ XXVIII ყრილობამდე რამდენიმე თვეა დარჩენილი, უფრო ადრე კი, კერძოდ, აპრილში გაიმართება საქართველოს კომპარტიის XXVIII ყრილობა.

ბუნებრივია, ეს პარტიული ფორუმები მოწოდებული არიან ამომნურავი პასუხი გასცენ ზემოაღნიშნულ და მრავალ სხვა მნვავე კითხვას, მთელ საზოგადოებას, ხალხს მკაფიოდ დაანახვონ, თუ რამდენად ძალუძს პარტიას თვისებრივი თვითგანახლება, მის მიერვე ნამონყებული გარდაქმნის ლოგიკური დაგვირგვინება. ამ მხრივ ბევრ მნიშვნელოვან დებულებასა და ეპოქის მაჯისცემასთან მისადაგებულ დასკვნას შეიცავს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის თებერვლის პლენუმის მიერ მოწონებული და საყოველთაო-სახალხო განხილვისათვის გამოტანილი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლატფორმის პროექტი პარტიის XXVIII ყრილობისათვის.

კერძოდ, მასში ხაზგასმით არის აღნიშნული, რომ უნდა ვუერთგულოთ იდეებს: ხელისუფლება — საბჭოებს, ფაბრიკები — მუშებს. მინა — გლეხებს, მშვიდობა — ხალხებს, თავისუფალი თვითგამორკვევა — ერებს. საჭიროდაა მიჩნეული, რომ ჩვენს ქვეყანაში რაც შეიძლება მალე ჩამოყალიბდეს მოქალაქეთა უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვის სამართლებრივი გარანტიები. მითითებულია იმაზეც, რომ საზოგადოებრივი განვითარება არ გამორიცხავს ახალ პარტიათა შექმნის შესაძლებლობას, რომ ერებს აქვთ თვითგამორკვევის უფლება თვით გამოყოფამდე და პარტია მხარს უჭერს ამ უფლებათა რეალიზაციის მექანიზმის შესახებ კანონის შემუშავებას. პლატფორმის პროექტი დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს მოკავშირე რესპუბლიკების კომპარტიათა დამოუკიდებლობის საკითხის სწორ გადაჭრას, მიუღებლად თვლის მათდამი სკკპ ცენტრალური ორგანოების უწინდელ მეურვეობას.

მაგრამ გზა ჩანაფიქრიდან რეალობამდე ია-ვარდით მორთული როდია, მიზნის მისაღწევად საჭიროა დაუოკებელი ძიება და რუდუნებით მუშაობა. ამასთან დაკავშირებით სამართლიანობა მოითხოვს აღვნიშნოთ, რომ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი და რესპუბლიკის მთავრობა ჯანსაღ საზოგადოებრივ ძალებზე დაყრდნობით ახორციელებენ ქმედით ღონისძიებებს კრიზისული მოვლენების დასაძლევად, ამასთანავე ოდნავადაც არ კმაყოფილდებიან მიღწეულით, მოურიდებლად ამხეურებენ ნაკლოვანებებსა და ხარვეზებს, სახავენ ვითარების სტაბილიზაციის, სახალხო ინტერესების დაცვის ახალ გზებსა და საშუალებებს. ყოველივე ამის შესახებ პირდაპირი და პირუთვნელი ლაპარაკი იყო საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ამასწინანდელ პლენუმზე, რომელმაც გააანალიზა გაწეული მუშაობა, მოიწონა კოლექტიური განსჯის შედეგად შემუშავებული ეროვნული განვითარების კონცეფცია, მიიღო განცხადება საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოსა და სახალხო დეპუტატთა ადგილობრივი საბჭოების მომავალ არჩევნებთან დაკავშირებით.

ამ დოკუმენტებში პრინციპულად და საფუძვლიანად გაშუქებულია საქართველოს ეკონომიკურ და პოლიტიკურ დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებული პრობლემები, მითითებულია, რომ სულ უფრო კონსტრუქციული ხდება დიალოგი სხვადასხვა საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ მოძრაობასთან. ფაქტობრივად ეს აღმოჩნდა მრავალპარტიულობის ფარგლებში მუშაობის პირველი გამოცდილება. ახლა მთავარია ადგილობრივმა პარტიულმა, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოებმა გაითავისონ პრესაში უკვე გამოქვეყნებული ეროვნული კონცეფციის იდეები და მიზანდასახულობანი, გააცნონ იგი თითოეულ კომუნისტს, თითოეულ ადამიანს, ყველა დონესა და რგოლში შეიმუშაონ ამ მიმართულებით საქმიანობის კონკრეტული პროგრამა. საჭიროა გზა გავუსნსათ ალტერნატიულ წინადადებებს, კონსტრუქციულ იდეებსა და პოზიციებს, ვიპოვოთ ურთიერთმისაღები კომპრომისები ყველაზე პოპულარულ მოსაზრებათა გარშემოც კი.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი თვლის, რომ საჭიროა გულახდილი პასუხი გაეცეს ყველაზე საჭირბოროტო საკითხებს, რომლებიც დღეს აღელვებთ ქართველ ხალხს, რესპუბლიკაში მცხოვრებ სხვა ეროვნებათა წარმომადგენლებს. პირველ რიგში ეს შეეხება რესპუბლიკის პოლიტიკური, ეკონომიკური და სოციალური სტრუქტურების გარდაქმნას, საკუთრივ პარტიის სტატუსს, მის როლსა და ადგილს განახლებულ საზოგადოებაში. მიზანშეწონილად მიჩნეულია სამართლებრივი სახელმწიფოს შესაქმელად პოლიტიკური პლურალიზმის დამკვიდრება და სსრ კავშირის კონსტიტუციიდან მეექვსე მუხლის ამოღება. საქართველოს კომპარტია უნდა იყოს დამოუკიდებელი, ჰქონდეს საკუთარი სტატუსი, რათა მაქსიმალურად გაითვალისწინოს საქართველოს ეროვნულ-პოლიტიკური და სოციალურ-ეკონომიკური თავისებურებანი. საჭიროა გადაისინჯოს კომუნისტური პარტიის ამჟამად მოქმედი პროგრამის მთელი რიგი პრინციპული დებულებანი, რომლებიც არ ითვალისწინებს ობიექტურ რეალობებს, ეროვნულ ინტერესებს, საერთო-საკაცობრიო ღირებულებებსა და იდეალებს. აქტუალურ ამოცანებად მიჩნეულია რესპუბლიკის ეკონომიკური დამოუკიდებლობის მიღწევა, დიდნაყოფიერი შრომისათვის სათანადო სტიმულების შექმნა, სოციალური სამართლიანობის პრინციპების განუხრელი დაცვა, მიტმასნილი ბიუროკრატების, მექრთამეების, საქმოსნების, კორუფცირებული ელემენტებისაგან პარტიული რიგების უფრო ენერგიულად განთავისუფლება, მთელი ზნეობრივი კლიმატის გაჯანსაღება, რადგან განწმენდა და კრიტიკული თვითანალიზი სჭირდება არა მარტო პარტიას, არამედ მთელ საზოგადოებრივ ორგანიზმს, ყველა მის ოფიციალურ და არაოფიციალურ სტრუქტურას, ყოველ ჩვენგანს.

ასეთია გეგმები და მიზნები, რომლებიც სერიოზულ დაფიქრებას და კონკრეტულ გადაწყვეტას მოითხოვენ.

ამის უზრუნველსაყოფად უპირველესად საჭიროა პარტიული და მოქალაქეობრივი გაბედულება, დრომოჭმული სტერეოტიპებისაგან განთავისუფლება, მოვლენებისადმი სრულიად ახლებური მიდგომა, მასშტაბური და ორგანიზაციური აზროვნება.

ამისათვის აუცილებელია პირადი და საზოგადოებრივი პასუხისმგებლობის ამაღლება, საკუთარი წვლილის უანგარო და დაუშურველად გაღება, როგორც იტყვიან, შესაძლებლობათა ბოლომდე დახარჯვა, რადგან საქმე ეხება საუკუნოებრივი იდეალების ხორცშესხმას, მსოფლიო ცივილიზაციის ზიარებას, დაკარგული რწმენის აღდგენას.

ამისათვის გეგმრთებს სიბრძნე და ნინდახედულობა, ისტორიული შანსის რაც შეიძლება მოხერხებულად გამოყენება, მხოლოდ ისეთი მოქმედება, რაც უზრუნველყოფს მთელი საზოგადოებრივი ძალების კონსოლიდაციას, გათიშულობის დაძლევას, პირადულ და ვინიროჯგუფობრივ ინტერესებზე საქვეყნოსა და საზოგადოს გამარჯვებას.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში

თავის მორიგ სხდომაზე საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ განიხილა პარტიის ლენჩხუთის რაიკომის პირველი მდივნის ე. ბერიძის ანგარიში იმის შესახებ, თუ როგორ მუშაობს რაიონი საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს არჩევნების მზადებისათვის: აღინიშნა, რომ დემოკრატიზაციისა და პლურალიზმის პირობებში უაღრესად საჭიროა ვიქნეთ მკაფიო პოზიცია. მხოლოდ ამ შემთხვევაშია შესაძლებელი სრულფასოვანი, კონსტრუქციული დიალოგი ნებისმიერ, ყველაზე მწვავე საკითხის განხილვისას. არჩევნებმა უნდა წარმოაჩინოს ხალხის ნება-სურვილი და გამოხატვის ნამდვილი თავისუფლება, წარიმართოს კანონის დემოკრატიული სულისკვეთების შესაბამისად, ისე რომ ოდნავადაც კი არ დაირღვევს იგი. არავითარ შემთხვევაში არ უნდა დავუშვათ დიქტატის, ადამიანებზე ზეგავლენის, მათი უფლებების შელახვის, საარჩევნო კამპანიის პროცესში ვინმესათვის, ვინც უნდა იყოს იგი, პრივილეგიური პირობების შექმნის რაიმე ცდა. დავიცვათ საუკეთესო ეთიკური, ზნეობრივი და ჰუმანური ნორმები და ტრადიციები.

განიხილა რა საკითხი საქართველოს სსრ შრომითი რესურსების რაციონალური დასაქმების უზრუნველყოფის პოლიტიკური და სოციალურ-ეკონომიკური ამოცანების შესახებ, ბიურომ ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ძირეულად უნდა გარდაიქმნას მუშაობა გამოთავისუფლებული მუშაკების შრომითი მოწყობის, საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომაში შრომისუნარიანი მოსახლეობის დაუსაქმებელი ნაწილის ჩაბმისათვის. აქედან გამომდინარე, საჭიროა გაცხოველებული მუშაობა საწარმოების, ფილიალების, საამქროების, უბნების მშენებლობის, გაფართოებისა და რეკონსტრუქციისათვის, უნდა შეექმნათ ახალი სამუშაო ადგილები, გამოვიყენოთ შიგასაწარმოო რეზერვები, გავაუმჯობესოთ სოციალურ-საყოფაცხოვრებო და შრომითი პირობები მუშაობის ცვლიანობის კოეფიციენტის ზრდისათვის, უფრო ფართოდ დავნერგოთ იჯარული და ოჯახური ნარდი, აქტიურად შევეწყოთ ხელი კოოპერაციული საქმიანობის განვითარებას და მივაღწიოთ სრულ შეწონასწორებას შრომით რესურსებსა და სამუშაო ადგილებს შორის.

ბიურომ განიხილა საკითხი 1989 წელს სამრეწველო პროდუქციის მიწოდების გეგმის შესრულების მდგომარეობისა და ხელმძღვანელი კომუნისტების პასუხისმგებლობის ამაღლების შესახებ და აღნიშნა, რომ სამინისტროებისა და უწყებების ხელმძღვანელებმა, საწარმოებისა და ორგანიზაციების შრომითმა კოლექტივებმა, რესპუბლიკის პარტიულმა, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოებმა მკვეთრად გააუარესეს სახელშეკრულებო დისციპლინა, რასაც გარკვეულწილად ხელი შეუწყო ამიერკავკასიაში, და კერძოდ რესპუბლიკაში არსებულმა დაძაბულმა საზოგადოებრივ-პოლიტიკურმა ვითარებამ. ამას მოჰყვა ცალკეული საწარმოების გაჩერება, ზარი შეფერხებები რკინიგზისა და ავტოტრანსპორტის მუშაობაში, ელექტროენერგიის მწვავე დეფიციტი.

პროდუქციისა და საქონლის მიწოდების სახელშეკრულები ვალდებულებათა უზრუნველყოფისათვის რესპუბლიკის პარტიული კომიტეტების, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოების მუშაობა არადამაკმაყოფილებლად არის მიჩნეული. დასახულია საქმიანობის აქტივიზაციის კონკრეტული ღონისძიებანი ამ საქმეში „ვიწრო“ ადგილების ლიკვიდაციისა და ჩამორჩენის დაძლევის მიზნით.

განიხილეს რესპუბლიკის პარტიულ ორგანიზაციებში პარტიის XXVIII ყრილობისათვის სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლატფორმის განხილვის საკითხი.

მოიწონა რა პროექტში ჩამოყალიბებული დებულებები და დასკვნები, ბიურომ ისინი მიიჩნია საყრდენ პუნქტებად საზოგადოებრივ-პოლიტიკური და სოციალურ-ეკონომიკური ცხოვრების ყველა სფეროს შემდგომი დემოკრატიული განახლების, პარტიის რეფორმის. გარდამავალ პერიოდში მისი ღრმა გარდაქმნის გზების ძიებაში.

საქართველოს კომპარტიის პირველადს პარტიულ ორგანიზაციებს, რაიონულ, საქალაქო, საოლქო კომიტეტებს წინადადება მიეცათ ამ საფუძველზე გაშალონ საყრილობო დისკუსია, რომლის დროსაც მკაფიოდ უნდა განსაზღვრონ თავიანთი პოზიცია პლატფორმის პროექტში აღნიშნული პრობლემების მიმართ. იღვაწონ, რომ თვით დისკუსია გახდეს პარტიული მუშაობის განახლების, კომუნისტთა გააქტიურების, საზოგადოების კონსოლიდაციის, გარდაქმნითი აზროვნებისა და მორალის განვითარების სტიმული.

მასობრივი ინფორმაციის რესპუბლიკურმა და ადგილობრივმა ორგანოებმა აქტიურად უნდა ასახონ და მიზანმიმართულად ჩამოაყალიბონ საზოგადოებრივი აზრი პლატფორმაში ასახული იდეების კონსტრუქციული განხილვის მიმართულებით, რომელთა რეალიზაცია წინასწარ განსაზღვრავს საზოგადოების სახეს. უზრუნველყონ მშრომელთა ფართო სპექტრის წინადადებების, შენიშვნებისა და დამატებების, სპეციალისტების, მეცნიერების, იდეოლოგიური აქტივის ანალიზური სტატიების პუბლიკაცია, და დაუკავშირონ ისინი საარჩევნო კამპანიის ამოცანებს.

ბიურომ განიხილა აგრეთვე რესპუბლიკის საზოგადოებრივ-პოლიტიკური და სამეურნეო ცხოვრების სხვა საკითხები.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს სხდომის დაწვრილებითი ანგარიში გამოქვეყნდება პრესაში.

(საინფორმი).

დაასახელეს დეპუტატობის კანდიდატები

განვაგრძობთ იმათ წარმოდგენას, ვინც დაასახელეს საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატებად

დეპუტატობის კანდიდატებად დასახელებული ყარიან:

ლენტეხის რაიონის სოფელ ცანის სამოთქმიფიური ქარხნის დირექტორი **გრიგოლ კონსტანტინეს ძე ონიანი** — ლენტეხის რაიონის ყახუნდერის საუბნო საავადმყოფოს შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს მწერალთა კავშირის თარგმანთა და ლიტერატურულ ურთიერთობათა მთავარი სარედაქციო კოლეგიის მეცნიერული რედაქტორი **ამირან ხერგის ძე კალაძე** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

გამომცემლობა „მერანის“ წამყვანი რედაქტორი **გრიგოლ გეროლგის ძე ჯულუხიძე** — სამტრედიის რაიონის ნაბაკევის სასოფლო საბჭოს სოფელ ჩხენიშის ამომრჩევლებისაგან.

ვანის №1 საშუალო სკოლის მასწავლებელი **გია გურამის ძე მიქელაძე** — საქართველოს სახალხო ფრონტის ვანის რეგიონული ორგანიზაციისაგან.

თბილისის რესპუბლიკური საავადმყოფოს ექიმ-ორდინატორი **მალხაზ აკაკის ძე ბურკაძე** — საქართველოს სახალხო ფრონტის ვანის რეგიონული ორგანიზაციისაგან.

ვანის ცენტრალური საავადმყოფოს ექიმ-ორდინატორი **ლამარა (დოდო) გრიგოლის ასული ძაგნიძე** — სრულიად საქართველოს რუსთაველის საზოგადოების ვანის რაიონული ორგანიზაციისაგან.

სამხედრო მოსამსახურე **სპარტაკ მაქიმეს ძე შახნაზარიანი** — №-ის საჯარისო ნაწილის ამომრჩევლებისაგან.

ტრესტ „საქსოფლმშენის“ თბილისის მექანიზებული კოლონის მემონტაჟეთა ბრიგადის ბრიგადირი **ვალერიან ზაქარიას ძე მელიწკაური** — ამ კოლონის შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს მხატვართა კავშირის გამგეობის თავმჯდომარე **ელგუჯა დავითის ძე ამაშუკელი** — სსრ კავშირის აგრომრეწვბანკის ქ. თბილისის გლდანის რაიონული განყოფილების შრომითი კოლექტივისაგან.

თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული ენისა და ლიტერატურის კათედრის გამგე **სოლომონ გიორგის ძე ხუციშვილი** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

თბილისის კალინინის რაიონის იურიდიული კონსულტაციის გამგე **აკაკი გრიგოლის ძე გოგობერიშვილი** — თბილისის ომისა და შრომის ვეტერანთა საქალაქო საბჭოსაგან.

(გაგრძელება მე-3 გვ.).

ალვადგინოთ სამართლიანობა

ისტორიული სამართლიანობის აღდგენის არცთუ ადვილი საქმე დაეკისრა ჩვენს თაობას. თანდათანობით, ნაბიჯ-ნაბიჯ ვუახლოვდებით ქუშმარიტების შეცნობას, ვცდილობთ უფრო ღრმად შევიგნოთ ამ ცოტა ხნის წინანდელი წარსულის ფაქტები და მოვლენები, რათა თავიდან ავიცილოთ ბოროტება მომავალში. ჩვენს მეხსიერებაში განსაკუთრებული ადგილი უკავიათ იმათ, ვინც რეპრესირებული აღმოჩნდა ჩვენი ისტორიის უმძიმეს წლებში.

დღეს ეულიტკიანით ვკითხულობთ ძუნწ სტრიქონებს:

... მსჯავრდადებულია სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული გაერთიანებული სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველოს კოლეგიასთან არსებული საგანგებო თათბირის მიერ 1928, 1929 და 1932 წლებში როგორც არალეგალური ტროცკისტული ორგანიზაციის წევრი.

...მსჯავრდადებულია ანტისაბჭოური პროპაგანდისა და აგიტაციის ბრალდებით შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატთან არსებული სამეულის გადაწყვეტილებით 1937 წელს.

...ალექსანდრე მატკავა, ვლადიმერ დუმბაძე, ეფრემ ხუბუკელაშვილი, ამბერკი ხარატიშვილი და კიდევ სხვადასხვა ბედის მქონე ასობით და ათასობით ადამიანი, რომლებსაც წიალად ხვდათ ერთი და იგივე ხვედრი — ბანაკებსა და გადასახლებაში დასაღუპავად განწირულის ხვედრი. ზოგიერთი მათგანი აღარ დაბრუნებულა.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის საოლქო კომიტეტების პარტიული კონტროლის კომისიათა შესაბამის მიხედვით 1989 წელს განხილულია 263 საქმე პარტიაში აღდგენის თაობაზე. მათგან მხოლოდ ექვსმა მოაღწია დღემდე.

ეს და სხვა ფაქტები მოიყვანეს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მუშაობის კოორდინაციის სამუშაო ჯგუფის მორიგ სხდომაზე, რომელიც გაიმართა რესპუბლიკაში იმ პირთა სამართლებრივი და პარტიული რეაბილიტაციის საკითხებზე, რომლებიც უსაფუძვლოდ იყვნენ რეპრესირებული 30-40-იან წლებში და დ 50-იანი წლების დამდეგს.

სამუშაო ჯგუფის სხდომას უძღვებოდა მისი თავმჯდომარე, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მეორე მდივანი ალექსანდრე პავშენცევი.

მრავალრიცხოვანი საარქივო-სისხლისსამართლებრივი საქმეები, აღინიშნა სხდომაზე, მოწმობს, რომ ის პირნი, რომელნიც სამართლიან კრიტიკულ შენიშვნებს გამოთქვამდნენ პარტიისა და მთავრობის ცალკეული ხელმძღვანელების, ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლების, კოლეგიურნეობათა თავმჯდომარეების, საწარმო-დაწესებულებათა ადმინისტრაციის მიმართ, სამართალში ეძახოდნენ და მსჯავრდადებული იყვნენ, როგორც მძიმე კონტრრევოლუციური დანაშაულისათვის, ხოლო ის პირნი, რომლებიც უკმაყოფილებას გამოთქვამდნენ ცხოვრების მძიმე პირობებისა და იმის გამო, რომ უზრუნველყოფილი არ იყვნენ ხელფასით, ბინითა და სხვა სიკეთით, მიჩნეული იყვნენ როგორც ძირგამომთხრელი ელემენტები, რომლებიც ანტისაბჭოურ, კონტრრევოლუციურ აგიტაციას ეწეოდნენ.

შარშან რესპუბლიკის პროკურატურამ გადასინჯა 1110 საქმე იმ პირთა მიმართ, რომლებიც რეპრესირებული იყვნენ 30-40-იან წლებში და 50-იანი წლების დამდეგს. აქედან 1391 პირის მიმართ, 1022 საქმის გამო შეტანილია პროტესტები საქართველოს სსრ უზენაეს სასამართლოში, ხოლო 84 პირის მიმართ 43 საქმის გამო გაიგზავნა პროტესტების პროექტები სსრ კავშირის პროკურატურაში სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს პლენუმზე მათი გამოტანისათვის. შესაბამისი მუშაობა მიმდინარეობს რესპუბლიკის სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის საგამოძიებო განყოფილებაშიც. მათ უკვე მოამზადეს დასკვნები 11203 კაცის სამართლებრივი რეაბილიტაციისათვის. 1989 წელს უმაღლესი სასამართლოს მიერ რეაბილიტირებულია 633 ადრე რეპრესირებული პირი.

რესპუბლიკის მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებში ბოლო დროს სულ უფრო მეტი მასალები ქვეყნდება ჩვენი რეპრესირებული თანამემამულეების შესახებ. მათი საკმაოდ მნიშვნელოვანი ნაწილი ეძღვნება რეაბილიტირებულ პოლიტიკურ და საზოგადო მოღვაწეებს და მეცნიერებს. მათ განსაკუთრებული პოზიციები ეკავათ სოციალისტური მშენებლობის გზებისა და მეთოდების განსაზღვრაში, მაგრამ მათს შეცდომებსა და განსაკუთრებულ პოზიციებს არ ჰქონია ანტისახელმწიფოებრივი და ანტიპარტიული ხასიათი.

პირთა რეაბილიტაციასთან დაკავშირებულ საქმეთა გამო გაწეული მუშაობის შესახებ სხდომაზე ინფორმაციებით გამოვიდნენ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული პარტიული კონტროლის კომისიის თავმჯდომარე სერგი რიგვავა, რესპუბლიკის პროკურორი ვახტანგ რაზმაძე, საქართველოს სსრ უზენაეს საბჭოსთან არსებული 30-40-იანი წლებისა და 50-იანი წლების დამდეგის პერიოდში რეპრესიების მსხვერპლთა მიმართ სამართლიანობის აღდგენის საკითხთა კომისიის თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებელი, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული პარტიის ისტორიის ინსტიტუტის დირექტორი დევი სტურუა, ამიერკავკასიის წითელდროშოვანი სამხედრო ოლქის სამხედრო პროკურორი ვასილ ივანოვი.

პარტიული კონტროლის კომისიის ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ სრულდება სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს დადგენილება „30-40-იან წლებში და 50-იანი წლების დამდეგს დაუსაბუთებლად რეპრესირებულ პირთა რეაბილიტაციასთან დაკავშირებული მუშაობის დამთავრების დამატებითს ღონისძიებათა შესახებ“ ცნობად არის მიღებული და რეკომენდებულია საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროზე განსახილველად. (საინფორმი).

სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს მესამე სესია

მიწის ბედი ხალხის ბედია

საკადესის საპარლამენტო კორესპონდენტები კრემლიდან გვატყობინებენ

სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს მორიგ პლენარულ სხდომაზე, რომელიც 20 თებერვალს დილით გაიხსნა ა. ი. লুკიანოვის თავმჯდომარეობით, უზენაესი საბჭოს წევრებმა თავმჯდომარის წინადადებით განაგრძეს სსრ კავშირისა და მოკავშირე რესპუბლიკების მიწის კანონმდებლობის საფუძვლების პროექტის განხილვა.

როგორც ამ საკითხის თაობაზე გამართული დისკუსიის წინა რაუნდებში, ამჯერადაც იყო. იმათი წინააღმდეგობა, ვინც დარწმუნებულია, რომ გლეხებს უთუოდ უნდა მიანაჭონ მიწის საკუთრების უფლება, და იმათიც, ვინც ამაში ნაადრევ და სახიფათო ნაბიჯსაც კი ხედავს, როგორც, მაგალითად, დეპუტატი ა. თ. კასიანოვი ფიქრობს, პროექტის მიერ შემოთავაზებული „უკუღმა კოლექტივიზაცია“ ვერ გამოკვებავს ქვეყანას. მისი აზრით, უნდა უზრუნველვყოთ არსებული მეურნეობების ქმედუნარიანობა, მათ მიერ წარმოებული პროდუქციის დაცვაშენახვა და გადამუშავება. ასეთი პასუხსაგები დოკუმენტი არ შეიძლება ავამოქმედოთ ნაჩქარევად, იგი ჯერ უნდა მოიწონონ რესპუბლიკების უზენაესი საბჭოების ახალმა შემადგენლობებმა.

გლეხთა ინდივიდუალური მეურნეობების მომავლისა და პერსპექტივების თაობაზე სკეპტიკური შეხედულება გამოთქვა დეპუტატმა ვ. შტეპამ. მან დამსწრეთ მოუწოდა ყურადღება მიაპყრონ კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების სამეცნიერო და ტექნიკური პოტენციალის ამაღლებას.

მტკიცედ აღუდგა წინ მიწის საკითხში სტატუს-კვოს კონსერვაციის მომხრეებს დეპუტატი ვ. ი. ბელოვი. როგორც მან თქვა, „მარქსიზმზე დაფუძნებული ბატონყმობა უნდა. მოისპოს და გლეხი უნდა გახდეს თავისუფალი ყველაფრისაგან, მიწის გარდა“. თუ ჩვენს კამათსა და სხდომებს ისტორიაში დარჩენა უწერია, შენიშნა მან, ეს მოხდება მხოლოდ დღეს ამ უმნიშვნელოვანესი კანონის მიღების წყალობით.

განსახილველი დოკუმენტის უდიდესი მნიშვნელობის შესახებ აზრს დაეთანხმა ორატორთა უმრავლესობა, რომლებსაც შეჰქონდათ მისი მუხლების როგორც სტილისტური, ისე პრინციპული ხასიათის შესწორებები.

დისკუსია კანონპროექტის გარშემო დამთავრდა. ხმათა უმრავლესობით დეპუტატებმა მოიწონეს ძირითადად მეორე კითხვაში განხილული პროექტი. პარლამენტის აგრარული საკითხებისა და სურსათის, კანონმდებლობის, კანონიერებისა და მართლწესრიგის საკითხების კომიტეტებს ყველა სხვა კომიტეტისა და პალატების მუდმივი კომისიების წარმომადგენელთა მონაწილეობით სახალხო დეპუტატთა მიერ გამოთქმული შენიშვნების გათვალისწინებით დაევალათ ერთ კვირაში დახვეწონ პროექტი და მისაღებად შეიტანონ იგი სსრ კავშირის უზენაეს საბჭოში.

სესიის მონაწილეებმა მიიღეს სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს მიმართვა. მასში, კერძოდ, უზენაესი საბჭო ავალებს სსრ კავშირის მთავრობას, სახალხო დეპუტატთა ადგილობრივ საბჭოებს ადგილობრივ ეროვნულ-ეროვნულ ბაზაზე ეროვნული ეროვნული ეროვნული

ინფორმაცია მთავრობის სახლიდან

„ხმად მღალადებლისა“ თუ ცოცხალი არხი?

სხდომა მთავრობის თავმჯდომარის ნოდარ ჭითანავას მიერ შეტანილი წინადადების განხილვით დაიწყო: ინფორმაციის განყოფილებამ (რომელიც ახლახან შეიქმნა) პრეზიდიუმის ყოველ სხდომას წარუდგენს ოპერატიული მოხსენება იმის შესახებ, თუ მასობრივი ინფორმაციების პუბლიკაციებში რა საკითხები წამოიჭრა, რა შენიშვნები და წინადადებები გამოითქვა მთავრობის მოღვაწეობის, მის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების, თუ საზოგადოებრივ-პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური, კულტურის სფეროების იმ პრობლემათა შესახებ, რომლებიც მინისტრთა საბჭოს ყურადღებას, ჩარევას საჭიროებს, აქტუალურია და გადასაწყვეტი.

ეს წინადადება პრეზიდიუმმა ერთხმად მიიღო.

არჩუმენტები: მინისტრთა საბჭოს აპარატი საზოგადოებრივ აზრში ორიენტირებული უნდა იყოს, ობიექტურად რომ განსაზღვროს რეალური მიზნები და ამოცანები.

შემდეგ: პოლიტიზებული საზოგადოების აზრს, რომელიც უხვად და მრავალფეროვნადაა წარმოდგენილი პრესის ფურცლებზე, ტელე და რადიოგადაცემებში ადექვატური რეაგირება სჭირდება: განსჯა-განხილვაც, საკუთარ პოზიციასთან შეჯერებაც, მატერიალიზებაც.

მთავრობამ, რომელსაც სურს სუვერენული სახელმწიფოს უმაღლესი საშემსრულებლო ინსტანცია იყოს, თავის ყოველდღიურ საქმიანობაში მაქსიმალურად უნდა გამოიყენოს საზოგადო აზრის

გადანაცვლებული აქცენტები და ახალი რეალიები

ჩანაწერები საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს პრეზიდიუმის 14 თებერვლის სხდომიდან

მრავალწახნაგოვნება, მით უფრო, რომ მისი (რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს) მოღვაწეობის ერთ-ერთი ძირითადი პრინციპი მაგისტრალური მიმართულებით სწორედ ასეთია (ეს ცნობილია და მე მხოლოდ შეგახსენებთ): **საზოგადოებასთან უმჯიდროესი კავშირი, დიალოგი ხალხთან, ყველა პოლიტიკურ მიმართულებასთან, დიალოგიდან კონსოლიდაციამდე, ეროვნული მოძრაობის დაცვამდე მაღალზნეობრივ საფუძველზე.**

ფრთიერთობათა სისტემის ჩამოყალიბების მიმდინარე პროცესში პუბლიკაციებზე მთავრობის რეაგირება საერთო კონსტრუქციის შემადგენელი და აუცილებელი ნაწილი ხდება,რეაგირება ოპერატიული, ადექვატური, როდესაც გამოირიცხული იქნება აზრის მონოპოლიზებაც, ყველა წინადადებაზე აუცილებლად კვირის დაკვრაც „უბლიცისტური ტერორიც“ და შავი ყუთის ეფექტიც.

ნოდარ ბეთანიშვილი, საქტელერადიოს პოლიტიკური მიმოხილვევი იმავე საღამოს ტელეეკრანიდან იტყვის, რომ მიღებული გადაწყვეტილება პოლიტიკური აქცენტების გადანაცვლების მაგალითია: მთავრობა მორიგ „სახელმძღვანელო მითითებას“ კი არ აძლევს ჟურნალისტებს, არამედ თვითონ (საკუთარი ინიციატივით) ხსნის ცოცხალ არხს, რომლის მეშვეობით მათი (ჟურნალისტების), ხალხის აზრი მოვა მთავრობაში და გათვალისწინებული იქნება მის მიერ.

დიახ, გათვალისწინებული. ურთიერთობის ეს ფორმა ინფორმაციებისა და ორიენტირების გარდა საკითხების შესწავლას და, საჭიროების შემთხვევაში, მთავრობის ჩარევასაც გულისხმობს.

არ უნდა დარჩეს საზოგადოებრივი აზრი ხმად მღალადებლისა ბიუროკრატიული დერეფნებისა და დაბუნდოვანი კაბინეტების გამოფიტულ უდაბურობასა შინა!

რეალობა: წინა კვირის მანძილზე რესპუბლიკის პრესაში საყურადღებო შენიშვნები და მოსაზრებები გამოქვეყნდა.

მაგალითად: —

— პავლე ინგოროყვასა და სარგის კაკაბაძის მემკვიდრეობის, მათი არქივების მოვლა-პატრონობისა და გონივრულად გამოყენების, მეცნიერთა უმნიშვნელოვანესი ნაშრომების გამოცემის შესახებ (პროფ. მ. კაკაბაძე, „თბილისი“, 4 თებერვალი);

— დავით კლდიაშვილის, პოლიკარპე კაკაბაძის სახელების მინიჭების შესახებ რესპუბლიკის თეატრებისათვის (7 წლის წინ დაუსვამთ ეს საკითხი მინისტრთა საბჭოს წინაშე), დღეს გრიგოლ რობაქიძის სახელიც ემატება. (ზ. ბახტაძე, კ. სიგუა, სხვები, „ლიტერატურული საქართველო“, 9 თებერვალი);

— მინისტრთა საბჭოსთან კონვერსიის მაკოორდინირებელი ორგანოს შექმნის აუცილებლობის შესახებ (მეცნიერებათა დოქტორი ნ. რამიშვილი, „თბილისი“, 8 თებერვალი), ეკონომიკური განვითარების პრობლემური საკითხები „კომუნისტში“, „ზარია ვოსტოკაში“ და სხვა.

ყველა ამ საკითხის შესწავლა-გაანალიზება და წინადადებების წარმოდგენა პრეზიდიუმმა მინისტრთა საბჭოს შესაბამის განყოფილებებს დაავალა.

ასეთია რეალობა ანუ პრაქტიკა.

და კიდევ ასეთიც, თითქოს „მორიგი საკითხის“ — იაკობ გოგებაშვილის საიუბილეო კომისიის შემადგენლობის განხილვის დროს: სხდომის თავმჯდომარის რეპლიკაში რომ გამოიხატა: ამგვარი ღონისძიებების მომზადება-ჩატარების ტრადიციული სტერეოტიპის დარღვევისა და კომისიების შემადგენლობაში საზოგადოებრივ მოძრაობათა და გაერთიანებათა წარმომადგენლების აუცილებლად ჩართვის შესახებ. ასეც გადაწყდა.

ესეც შტრიხი ეროვნული პოლიტიკის.

დემოგრაფია: კარდინალური მიმართულებიდან პიროვნებამდე

„საქართველოს სსრ ეროვნული განვითარების კონცეფციის წარმატებით რეალიზაციისათვის უაღრესად დიდი და პრინციპული მნიშვნელობა აქვს აქტიური ეროვნული სახელმწიფოებრივი დემოგრაფიული პოლიტიკის შემუშავებასა და გეგმაზომიერ განხორციელებას. ამიტომ თავისი საქმიანობის ერთ-ერთ მთავარ მიმართულებად მთავრობამ დემოგრაციული სიტუაციის გაჯანსაღება განსაზღვრა“, — ასეთია სტრატეგია, რეალისტური, რადგან კონკრეტული საქმეებით ისხამს იგი ხორცს.

ფაქტები რუბრიკისათვის „საქმეები სტრიქონებში“: საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიასთან შეიქმნა დემოგრაფიული ცენტრი (ხელმძღვანელი პროფესორი ლეო ჩიქავა); ბოლნისის, დმანისის, მარნეულის, ახალქალაქის და ა. შ. რაიონებში, პრაქტიკულად მთელს სამხრეთში აიგო და შენდება ახალი დასახლებანი კომუნიკაციების ფართო ქსელით, სოციალური დანიშნულების ობიექტებით სტიქიით დაზარალებული საქართველოს მთიანეთის მოსახლეობის დასამკვიდრებლად: მთავრობამ ამასწინათ 1000-მდე სახლი შეისყიდა მათთვის ადგილობრივი მოსახლეობისგან. სვანეთიდან, აჭარიდან, ლეჩხუმიდან და ა. შ. აყრილები დაიდგენენ აქ ბინას; ფართოვდება სამედიცინო-პროფილაქტიკური მომსახურების ბაზა.

აქ დავსვამ წერტილი, რადგან სწორედ ეს უკანასკნელი თემა გვაინტერესებს.

და აქედანვე გავაგრძელოთ **ამბავი დაუგეგმავი კამათისა ანუ ფრიდონ თოდუა.**

კადრების დანიშვნა-გადაყვანა ჩვეულებრივ პირველ საკითხად დგას დღის წესრიგში და ჩვეულებრივ დიდი კამათისა და განხილვის გარეშე მტკიცდება. კანდიდატურას (იყო ასეთი ტერმინი ბიუროკრატიულ ყარგონში) შემოვლილი აქვს ყველა კაბინეტი გადანახულებაზე მისული პატარძალივით, ყველა იცნობს (კიდევ ჩვენი სპეციფიკა, ყველამ ყველაფერი რომ იცის წინასწარ) და მოულოდნელი და გასარკვევი არაფერი.

სწორედ ეს ჩვეულებრივობა დაირღვა იმ დღეს.

ბევრჯერ განქიქებული კანცელარიული სტილის რამდენიმე სტრიქონით გადმოცემული იყო ფაქტი, რომელიც ყველა დამსწრეს დადებითი ემოციის გამოხატვის მიზეზი გახდა.

პროექტიდან: „ჩაითვალოს პროფესორი ფრიდონ თოდუა აკადემიკოს ე. ფიფიას სახელობის ამიერკავკასიის თბილისის რკინიგზის კლინიკურ საავადყოფოში გადმოყვანილად დიაგნოსტიკური ცენტრის ხელმძღვანელის თანამდებობაზე“.

პროფესორი ფრიდონ იპოლიტეს ძე თოდუა თბილისის სამედიცინო ინსტიტუტის კურსდამთავრებულია, 1970 წლიდან მოსკოვშია, ვიშნევსკის სახელობის ქირურგიის ინსტიტუტში, დაიწყო უფროსი ლაბორანტობიდან. კომპიუტერული ტომოგრაფიის გნეყოფილებას ხელმძღვანელობდა ბოლოს. არის მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, კომპიუტერულ ტომოგრაფიაში ქვეყნის ერთ-ერთი წამყვანი სპეციალისტი, 240 სამეცნიერო ნაშრომის ავტორი, ორი მონოგრაფიის.

ტრავმატული ოპერაციების გარეშე ავადყოფთა მკურნალობის დახურული, უსისხლო მეთოდი საბჭოთა კავშირში პირველად მან დაამუშავა და თვითონვე დანერგა. მსოფლიო პრაქტიკაში მან პირველმა განახორციელა კომპიუტერულ-ტომოგრაფიული არტერიოგრაფია თირკმელებისა და კუჭისქვედა ჯირკვლის ქირურგიულ დაავადებათა სტადიების გამოვლენის მიზნით; პანკრეატიდისა და მისი გართულებების ქირურგიული მკურნალობის დამუშავებისათვის 1988 წელს მიენიჭა სახელმწიფო პრემია, იგი ევროპისა და ჩრდილოეთ ამერიკის, საერთაშორისო სამეცნიერო ასოციაციებისა და საზოგადოებების წევრია.

ბიოგრაფიული დეტალიზაცია ინფორმაციის სისრულისათვის მოგაწოდეთ, თორემ ეს ის თოდუაა, რომელთანაც ყველა გაჭირვებული ჩადიოდა საქართველოდან მოსკოვში კომპიუტერზე გასასინჯად. ჩვენი რესპუბლიკის თავისებური წარმომადგენლობა მასთან იყო გახსნილი, ზუსტად თქვა პრეზიდიუმის სხდომაზე ვიღაცამ.

ამიერიდან ასეთ შორ გზაზე, უცხო ქალაქში წასვლას აზრი აღარ ექნება.

საზოგადოებისათვის ცნობილია, რომ მთავრობის მოღვაწეობის მნიშვნელოვანი მიმართულებაა მოსახლეობის ჯანმრთელობის შენარჩუნება-განმტკიცებისათვის სათანადო ბუნებრივი, მატერიალური, სოციალური პირობების შექმნა.

ამ სხდომაზე კი პრაქტიკულად დადგა საკითხი კომპიუტერთან, სხვადასხვა სისტემებით აღჭურვილი დიაგნოსტიკური ცენტრის შექმნის შესახებ. ამ ცენტრის მუშაობის თანამდროვე მოთხოვნილებათა და მსოფლიო სტანდარტების დონეზე ორგანიზებისა და წარმართვის მიზნით, აგრეთვე ახალგაზრდა სპეციალისტების აღზრდისათვის გადმოიყვანეს მოსკოვიდან თბილისში ჩვენი თანამემამულე ფრიდონ თოდუა, რომელსაც ბრწყინვალე კარიერა ელოდა იქ.

და იქნება რამდენიმე წელიწადს კიდევ მისი იქ დარჩენა მიზანშეწონილი ყოფილიყო. ასეთი შეკითხვაც დასვა სხდომის თავმჯდომარემ.

ომარ ვარძელაშვილი, მთავრობის თავმჯდომარის მოადგილე: სწორედ პერსპექტიული ახალგაზრდები სჭირდება ახლა საქართველოს.

ზურაბ მახარაძე, მინისტრთა საბჭოს საქმეთა მმართველი: ამ დარგს პროფესორ თოდუას გარდა ვერავინ გაუძღვება, დიაგნოსტიკურ ცენტრს სხვა ვერავინ ააწყობს საქართველოში.

ირაკლი ანდრიაძე, სახალხო დეპუტატთა თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე: ამასთანავე მას დიდი ხელისშეწყობა უნდა. გვახსოვს — კარგი სპეციალისტები გადმოსულან, ცოტა ხანში უკან გაბრუნებულან. სამინისტროსთან ერთად აღმასკომიც უნდა ამოუდგეს მხარში და ნაყოფიერი მუშაობისათვის ყველა პირობა შეუქმნას.

სწორია.

(იმ მიზეზითაც წასულან, გულგატეხილად რომ ამოუთქმევინებია ჩვენი წინაპრისათვის „ათას შორს“ აქეთა თაობის გასაფრთხილებლად თითქოს:

„კარგ უმასა ჰშურობს სოფელი, იტყვიან: კარგი რად არი? საქმე რომ გაუჭირდება, ყველა იბარებს — სად არი?“.

იმიტომაც, რომ ადამიანები იშვიათად პატიობენ ქალს სილამაზეს, კაცს — ჭკუას.

და თუ დიდოსტატ კონსტანტინე გამსახურდიას „დიდოსტატის მარჯვენის“ ფინალური შეგონებას გაიხსენებთ, მიხვდებით, რასაკვირველია, რაიც მიგანიშნეთ).

გურამ მგელაძე, თავმჯდომარის პირველი მოადგილე: უამრავი საკეთილ მქმნელი კაცია პროფესორი თოდუა. იმათი გვარებიც შეიძლება დაგისახელოთ, ვინც სიკვდილს გადაარჩინა. ვიშნევსკის სახელობის ინსტიტუტშე კი არა, მოსკოვის ნებისმიერ საავადყოფოში სხვა ქალაქიდან ჩაყვანილი ავადმყოფის მოთავსება უამრავ სიძნელესთან არის დაკავშირებული. იგი ახერხებდა, დროსაც პოულობდა დახმარებოდა ყველას, ვინც მიაკითხავდა და, რაც მთავარია, ავტორიტეტი ჰქონდა უაღრესად დიდი.

მედიცინის კორიფეები ბატონ ფრიდონის დასკვნის გარეშე არ აკეთებენ არც ერთ ოპერაციას.

დიდი ამაგი აქვს ბევრზე და ბევრზე. ამაგდარია. ბევრი ჰყავს მადლიერი, აქაც, ამ სხდომის მონაწილეთა შორისაც.

ვიქტორ შარაშენიძე, რესპუბლიკის იუსტიციის მინისტრი: მე თვითონ ვიგრძენი, საკუთარ თავზე მისი აუდარდღება. იმის მოწმეც ვარ, ჩვენს თანამემამულეებს როგორ გადაჰყვებოდა ხოლმე თავის კლინიკაში. ამიტომ სწორედ მთავრობის სხდომაზე მივიჩნიე საჭიროდ მისთვის დიდი მადლობა მეთქვა.

მადლობა. ალბათ მადლობის სათქმელად, პატივისცემის გადასახდელად ბევრი მივა ფრიდონ თოდუასთან: მოწვევა, მიპატიჟება. იქნება, მაგრამ...

ექიმი თავგანწირული კაცია, ბევრ სიამოვნებაზე უარის მთქმელი, საქმეს, ავადმყოფს გადაგებული, თვითონ დაავადებული დროის უკმარისობით, მით უფრო მაშინ, როდესაც ყველას სჭირდება. და მაინც უჭირს ხოლმე უარის თქმა, როდესაც სულითა და გულით მიიპატიჟებენ.

ნუ ჩაიყენებთ უხერხულ მდგომარეობაში ფრიდონ თოდუას, მეგობრებო! როცა დროს გამონახავს, თვითონ მოვა. ახლა ის ხალხს სჭირდება.

ტაქტიანად, ხუმრობით ესეც ითქვა პრეზიდიუმის სხდომაზე. მეც გავბედე გაზეთის ფურცლებზე ეგამომეტანა — საყურადღებოდ.

კინაღამ დამავიწყდა — პროფესორი ფრიდონ თოდუა მხოლოდ 45 წლისაა.

ასე დაუკავშირდა დემოგრაფია, მედიცინა, პიროვნება ერთმანეთს.

ორი ინტერვიუ ანუ დავუბრუნდეთ გადატანილ საკითხს

ოჯახერ გადაიდო საკითხი პედიატრიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მუშაობის შესახებ.

პრეზიდუმმა მიიჩნია, რომ მთავარ პრობლემას ვერ წყვეტდა — ინსტიტუტის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შექმნა სურვილის დონეზე, თანაც გაურკვეველი მომავლისათვის გადაიდებოდა. ამ აზრს იზიარებდა ადრე მოცემულ ინტერვიუში პროფესორი თამაზ ჭურაძეც:

— ჩვენთვის მთავარი ახლა შესაფერისი შენობაა. არსებული ამორტიზებულია. საწოლების რაოდენობა სამოც ერთეულს არ აღემატება, დაბალია სამედიცინო მომსახურების დონე. ელემენტარული პირობებიც არა გვაქვს თანამედროვე სტანდარტებით სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის გაწლისათვის. რესპუბლიკაში ბავშვთა ჯანმრთელობის დაცვისათვის მოწოდებულ მთავარ სამეცნიერო ცენტრს არ გააჩნია რეანიმაციისა და ინტენსიური თერაპიის, ბავშვთა ქირურგიის, კლინიკური გენეტიკის, ენდოკრინოლოგიის, გასტრენტოლოგიური, სკოლამდელი და სასკოლო ჰიგიენის განყოფილებები. აღარფერს ვამბობ ციტოლოგიურ და ვირუსოლოგიურ ლაბორატორიაზე, ფსიქოთერაპიის კაბინეტზე, მოძრავ ლაბორატორიებზე პერიფერიისათვის.

და როდესაც 14 თებერვალს საკითხი განიხილეს პრეზიდიუმზე,— გაამართლა თუ არა თქვენი იმედი მიღებულმა გადაწყვეტილებამ? — ვკითხე პროფესორს.

— ეს მართლაც შემობრუნების მომენტი იყო, — მიპასუხა მან.

ძნელი შემობრუნების, დავუმატებდი.

ბინა ახლა ყველას უჭირს — ოჯახებსაც და დაწესებულებებსაც, მათ შორის სამკურნალო დაწესებულებებს.

ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტრომ მთავრობას წინადადებით მიმართა — პედიატრიის ინსტიტუტისათვის გადაეცათ ქალაქის მეშვიდე საავადყოფოს ერთ-ერთი შენებარე კორპუსი.

ქალაქის აღმასკომი გასაგები მიზეზების გამო წინააღმდეგი იყო — მას ხომ თავისი გასჭირვებოდა!

მაგრამ საქმე ბავშვების ჯანმრთელობას ეხებოდა და, როგორც ჩანს, სწორედ ეს იყო პრეზიდიუმის წევრთა ერთსულოვნების მთავარი პირობა, როდესაც მათ ერთხმად დაუჭირეს მხარი წარმოდგენილ პროექტს. თუმცა (ალბათ ამბის გამოტანად არ ჩამეთვლება) ასეთი ერთსულოვნება ყოველთვის, ყველა საკითხის განხილვის დროს არ არის ხოლმე.

— პედიატრიის ინსტიტუტის საკითხი ისე რომ გადაწყდა, პირველადაა მისი არსებობის 30 წლის მანძილზე, აგრძელებს მთავარი ექიმი.

(„პირველად“, „პირველად“ — მერამდენჯერ ვისმენ ასეთ შეფასებას მათგან, ვისაც ურთიერთობა აქვს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსთან და რაც უფრო ხშირად ვისმენ, მით უფრო ვთავისუფლდები იმ ეთიკური აკრძალვისგან, რითაც მოქმედიც და გამგონეც თავს აღწევენ უხერხულობას. რატომ, იცით? დრომ მოიტანა. და თუ რომელიმე ერთი სიტყვა გამოდგება დროის განმსაზღვრელად, სწორედ იგი იქნება — პირველად).

აქამდეც იდგა შენობის საკითხი — პირველად გადაწყდა; კატეგორიის მინიჭებისა და ხელფასის მომატებაზეც იგივე შეიძლება ითქვას.

მთავრობის თავმჯდომარემ ჩვენი სატკივარი გულთან ახლოს იმიტომ მიიტანა, რომ თვითონ დათვალიერა ინსტიტუტი, (სხვათა შორის ესეც პირველად მოხდა), ყველაფერი ნახა, მოისმინა და გაიგო.

ინსტიტუტის 11 განყოფილება მთელ ქალაქშია მიმოფანტული. მიზეზი — ფართობის უკმარისობა. შედეგი — გართულებული, თითქმის შეუძლებელი მართვა, რაც თავისთავად მკურნალობის ორგანიზაციის დონეს აქვეითებს. შესაძლებლობა მოგვეცემა ახალი

საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს არჩევნების შესახებ

სიახლეთა ნიშნით

ჩვენი გაზეთის კორესპონდენტი ესაუბრა საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს დეპუტატთა არჩევნების ცენტრალურ საარჩევნო კომისიასთან არსებული იურიდიული საკონსულტაციო ჯგუფის თავმჯდომარის მოადგილეს, საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის იურიდიული განყოფილების კონსულტანტს ლია ცინდელიანს.

— ქალბატონო ლია, ამ ეტაპზე საარჩევნო კამპანია უკვე მთელი სიძლიერით შლის ფრთებს. რა თქმა უნდა, ამოსავალი პრინციპი უნდა იყოს საჯაროობა. როგორ არის ეს კანონის ენით გამოხატული.

— მეტად მნიშვნელოვანი და პასუხსაგები პერიოდი დგას საქართველოს საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ცხოვრებაში, მიმდინარეობს წინასაარჩევნო კამპანია. იგი თავისი შინაარსით განსაკუთრებულია, რადგან 70 წელზე მეტი ხნის მანძილზე წელეულს პირველად ტარდება დემოკრატიული არჩევნები საბჭოთა ქვეყანაში, პირველად ვიცავთ საჯაროობის პრინციპებს.

საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს დეპუტატთა არჩევნების შესახებ საქართველოს სს რესპუბლიკის კანონის მე-7 მუხლის თანახმად საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს დეპუტატთა არჩევნების მომზადებასა და ჩატარებას ახორციელებენ საარჩევნო კომისიები. შრომითი კოლექტივები, საზოგადოებრივი ორგანიზაციები და მოძრაობები, საშუალო სპეციალური და უმაღლეს სასწავლებელთა **კოლექტივები,**

არჩევნები ტარდება ღიად და საჯაროდ, რაც კონკრეტულად შემდეგში გამოიხატება:

საარჩევნო კომისიები მოქალაქეებს აცნობენ თავიანთ მუშაობას, საარჩევნო ოლქებისა და უბნების შექმნას, მოსახლეობას აწვდიან ცნობებს დეპუტატობის კანდიდატთა დასახელების შესახებ, აცნობენ რეგისტრაციაში მათი გატარების შედეგებს, რეგისტრირებულ კანდიდატთა ბიოგრაფიულ მონაცემებს და მათი წინასაარჩევნო პროგრამების ძირითად დებულებებს, თითოეული კანდიდატის კენჭისყრისა და არჩევნების შედეგებს.

არჩევნებთან დაკავშირებით ჩვენი კანონმდებლობის სიახლეს, რომელიც საჯაროობას განსაკუთრებულად უსვამს ხაზს, წარმოადგენს ის, რომ საარჩევნო კომისიების სხდომებზე და ხმის მისაცემ შენობებში დასწრების უფლება აქვთ შრომითი კოლექტივების, საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და მოძრაობების, საშუალო სპეციალური და უმაღლეს სასწავლებელთა კოლექტივების, საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით ამომრჩეველთა და ჯარის ნაწილებში სამხედრო მოსამსახურეთა კრებების (ყრილობების) ოქმებისა და ანგარიშების, შრომითი კოლექტივებისა, საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და მოძრაობების, საშუალო სპეციალური და უმაღლეს სასწავლებელთა კოლექტივების, საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით ამომრჩეველთა და ჯარის ნაწილებში სამხედრო მოსამსახურეთა კრებების (კონფერენციების) ოქმებზე ამონაწერებით, ხოლო დეპუტატობის კანდიდატის წარმომადგენლის უფლებამოსილებას ადასტურებს თვითონ დეპუტატობის კანდიდატი საუბნო საარჩევნო კომისიის სახელზე დაწერილი განცხადებით.

კრების ოქმის ამონაწერი, ისევე როგორც განცხადება, შესაბამის კომისიას უნდა გადაეცეს სხდომამდე არა უგვიანეს სამი დღისა. საარჩევნო კომისიამ გადაწყვეტილება უნდა მიიღოს 24 საათის განმავლობაში ან დადებითი ან უარყოფითი. უარის თქმის შემთხვევაში საარჩევნო კომისია იძლევა დასაბუთებულ წერილობით პასუხს, რომლის გასაჩივრებაც შემდეგ შეიძლება საარჩევნო კომისიაში.

მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა წარმომადგენლებისათვის გარანტირებულია შეუფერხებელი დასწრება არჩევნებთან დაკავშირებულ ყველა კრებასა და სხდომაზე.

— კარგა ხანია უკვე დამთავრდა დეპუტატობის კანდიდატთა დასახელება და მიმდინარეობს რეგისტრაცია...

— დეპუტატობის კანდიდატთა დასახელება დამთავრდა 7 თებერვალს 24 საათზე და დაიწყო რეგისტრაცია.

სხვათა შორის, მინდა ვისარგებლო შემთხვევით და მივაწვდინო ხმა საქართველოს სსრ ყველა მოქალაქეს, რომ რეგისტრაციის ბოლო ვადაა 22 თებერვალი, ანუ რეგისტრაცია წყდება 22 თებერვალს 24 საათზე.

აღსანიშნავია, რომ საარჩევნო კამპანიის ყველაზე მნიშვნელოვანი ეტაპია რეგისტრაციის ეტაპი, რომლის დროსაც ხდება დასახელების ყველა ნიუანსის კანონიერებისა თუ უკანონობის დაზუსტება, ყველა მოქმედების შეფასება, რათა თავიდან ავიცილოთ შეცდომა თუ კანონის შეგნებულად დარღვევა.

ნებისთა თუ უნებლიეთ რომ არ დავუშვათ შეცდომები რეგისტრაციის დროს, აუცილებელია საოლქო საარჩევნო კომისიის ყველა წევრმა ზედმიწევნით იცოდეს კანონი საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს არჩევნების შესახებ და საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს დეპუტატთა არჩევნების ცენტრალური საარჩევნო კომისიის საინსტრუქციო წერილი საოლქო საარჩევნო კომისიების მუშაობის ზოგიერთი საკითხების შესახებ.

კანდიდატების რეგისტრაციის დროს ყველაზე მეტი ყურადღება უნდა მივაქციოთ საზოგადოებრივი ორგანიზაციებიდან დასახელებას.

33-ე მუხლის თანახმად, საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და მოძრაობებისაგან დეპუტატობის კანდიდატებს ასახელებენ მათი რესპუბლიკური, საოლქო, რაიონული, საქალაქო, ქალაქის რაიონული ორგანოები. ხოლო თუ ასეთი ორგანოები არ არის შექმნილი, პირველადი ორგანიზაციების საოლქო რაიონული, საქალაქო, ქალაქის რაიონული კონფერენციები. უფრო რომ დავაზუსტოთ, საზოგადოებრივი ორგანიზაციის რესპუბლიკურ ორგანოს უფლება აქვს დასახელოს საქართველოს 300-ვე ოლქში თითო დეპუტატობის კანდიდატი, საოლქო ორგანოს — ამ ოლქის ტერიტორიაზე შექმნილ ყოველ საარჩევნო ოლქში, რაიონულ, საქალაქო, ქალაქის რაიონულ ორგანოებს — შესაბამისად მათ ტერიტორიაზე შექმნილ ყოველ საარჩევნო ოლქში.

საზოგადოებრივი ორგანიზაცია თუ მოძრაობა, რომელმაც დასახელა დეპუტატობის კანდიდატები, „მოქალაქეთა გაერთიანებების წესდების რეგისტრაციის დროებითი წესების შესახებ“ საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1989 წლის 6 ივლისის ბრძანებულების თანახმად უნდა იყოს რეგისტრირებული შემდეგნაირად:

საზოგადოებრივი ორგანიზაცია, რომლის საქმიანობა მოიცავს ერთი რაიონის ტერიტორიას, ამ რაიონის დეპუტატთა საბჭოს მიერ, თუ მოიცავს ქალაქის ტერიტორიას, — ქალაქის საბჭოს მიერ, ხოლო თუ საზოგადოებრივი ორგანიზაციის საქმიანობა მოიცავს მთელ რესპუბლიკას ან ორი და მეტი რაიონის, ან რესპუბლიკური დაქვემდებარების ქალაქის ტერიტორიას, — რეგისტრაციაში უნდა გაატაროს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ.

გვხვდება შემთხვევებიც, როდესაც რეგისტრირებულია საზოგადოებრივი ორგანიზაციის ან მოძრაობის რესპუბლიკური ორგანო მინისტრთა საბჭოში და სთხოვენ ცალკე რეგისტრაციას მის რაიონულ ორგანიზაციებს (ანუ სტრუქტურულ ერთეულებს), რათა დაასახელონ დეპუტატობის კანდიდატები, მაგრამ ეს არ არის აუცილებელი.

მაგალითი: რადგან საქართველოს სახალხო ფრონტი რეგისტრირებულია საქართველოს მინისტრთა საბჭოს მიერ და იურიდიულად ცნობილია რესპუბლიკურ საზოგადოებრივ ორგანიზაციად, მის ძირეულ რგოლებს, რომელსაც ითვალისწინებს სახალხო ფრონტის წესდება, არ სჭირდებათ ცალკე რეგისტრაცია შესაბამისი საბჭოების მიერ, რამდენადაც ამ ორგანიზაციის შემადგენელ ერთეულებს წარმოადგენენ. მათს რეგისტრაციას ახდენს თვითონ სახალხო ფრონტის გამგეობა.

ხოლო თუ რა წარმოადგენს ამა თუ იმ საზოგადოებრივი ორგანიზაციის რესპუბლიკურ ორგანოს — გამგეობა, საბჭო თუ სხვა, ეს უნდა დავაზუსტოთ მათი წესდების მიხედვით.

დეპუტატობის კანდიდატთა რეგისტრაციის შესახებ გადაწყვეტილების მისაღებად საკმარისია შემდეგი დოკუმენტები: დეპუტატობის კანდიდატთა შესახებ კრებების (სხდომების, კონფერენციების) ოქმები (რა თქმა უნდა, თუ მათში არ აღმოჩნდა შეცდომა) და დეპუტატობის კანდიდატთა განცხადებები იმის შესახებ, რომ თანახმა არიან კენჭი იყარონ ამ საარჩევნო ოლქში.

მე-11 მუხლში ჩამოთვლილია თანამდებობის პირთა წრე, რომლებმაც დეპუტატობის კანდიდატებად დასახელებისას თავიანთ განცხადებებში უნდა აღნიშნონ, რომ აპირებენ გაათავისუფლონ დაკავებული თანამდებობანი დეპუტატებად მათი არჩევის შემთხვევაში. წინაადგილზე შემთხვევაში საერთოდ არ გატარდებიან რეგისტრაციაში, რადგან აღნიშნულ პირთა თანამდებობრივ მდგომარეობასთან დეპუტატობის სტატუსის შეთავსება დაუშვებელია.

თუ პიროვნება უკვე არჩეულია სახალხო დეპუტატთა ორ საბჭოში და ამჟამად დასახელებულია საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად, რეგისტრაციაში მის გასატარებლად აუცილებელია აღინიშნოს განცხადებაში, თუ რომელი საბჭოს დეპუტატობის მოვალეობაზე ამბობს უარს საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს დეპუტატად არჩევის შემთხვევაში. უამისოდ ისინი ვერ გატარდებიან რეგისტრაციაში, რადგან კანონის 2-ე მუხლის თანახმად საქართველოს სსრ მოქალაქე არ შეიძლება ერთდროულად იყოს ორზე მეტი საბჭოს დეპუტატი.

დეპუტატობის კანდიდატთა რეგისტრაციის შესახებ საოლქო საარჩევნო კომისია ადგენს ოქმს. ოქმის დედანი იგზავნება ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში, ხოლო ასლი რჩება საოლქო კომისიაში.

ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში გამოგზავნილ ოქმს დაერთვის: დეპუტატობის კანდიდატის განცხადება იმის შესახებ, რომ თანახმაა კენჭი იყაროს ამ საარჩევნო ოლქში, კომისიის წევრთა განსაკუთრებული აზრი წერილობით (თუ ასეთი აზრი არსებობს) და დეპუტატობის კანდიდატის საარჩევნო ბარათი. რეგისტრაციის ოქმის ხელმოწერის შემდეგ ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას ეგზავნება ავრეთვე დეპეშა.

დეპუტატობის კანდიდატთა რეგისტრაციის შესახებ ოქმის ასლს, რომელიც საოლქო საარჩევნო კომისიაში რჩება, დაურთავენ საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და მოძრაობების, ამომრჩეველთა კრებების წარმომადგენელთა, ნდობით აღჭურვილ პირთა სიას მათი დასახელების შემდეგ, აგრეთვე ოქმებს დეპუტატობის კანდიდატების დასახელების შესახებ და კომისიის სხდომაზე დამსწრე პრესის, ტელევიზიის, რადიოს წარმომადგენელთა სიას.

იმ შემთხვევაში, თუ რეგისტრაციას არ ესწრება კომისიის თავმჯდომარე, ოქმს ხელს აწერს მის ნაცვლად თავმჯდომარის მოადგილე. კომისიის მდივნის არყოფნისას — ხელს აწერს კომისიის ერთ-ერთი წევრი. ოქმში განმარტებული უნდა იყოს, თუ რატომ არ აწერენ ხელს კომისიის თავმჯდომარე, თავმჯდომარის მოადგილე, მდივანი ან წევრი (აღნიშნოს ავადაა, მივლინებაშია და ა. შ.).

საოლქო საარჩევნო კომისია დეპუტატობის კანდიდატთა რეგისტრაციის შემდეგ, არა უგვიანეს მეოთხე დღისა, აქვეყნებს პრესაში ცნობას რეგისტრაციის შესახებ, რომლშიც აღინიშნება თითოეული დეპუტატობის კანდიდატის გვარი, სახელი და მამის სახელი, დაბადების წელი, დაკავებული თანამდებობა (საქმიანობა), სამუშაო და საცხოვრებელი ადგილი (ქალაქი, რაიონი, დასახლებული პუნქტი). რეგისტრირებულ დეპუტატობის კანდიდატს საოლქო საარჩევნო კომისია აძლევს მოწმობას.

— ქალბატონო ლია, თქვენ აღნიშნეთ, რომ კანონის 11-ე მუხლში ჩამოთვლილია პირთა წრე, რომლებიც არ შეიძლება თანამდებობიდან გაუნთავისუფლებლად არჩეული იყვნენ საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს დეპუტატებად. როგორ ფიქრობთ, სრულყოფილია ეს ჩამონათვალი?

— ვფიქრობ, არა. ამ მუხლისა და საქართველოს სსრ კონსტიტუციის 92-ე მუხლის ფ

დაასახელეს დეპუტატობის კანდიდატები

(გაგრძელება)

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ივანე ბერიტაშვილის სახელობის ფიზიოლოგიის ინსტიტუტის ნეიროფიზიოლოგიის ლაბორატორიის გამგე **ელგუჯა ხუციერაძის ძე მონიავა** — საქართველოს ი. ბერიტაშვილის სახელობის ფიზიოლოგთა საზოგადოებისაგან.

ალმანახ „ენგურის“ მთავარი რედაქტორი **ნიკოლაი ევგენის ძე ბართაია** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

საქართველოს სსრ მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგების სახელმწიფო კომიტეტის განყოფილების უფროსი **მერაბ ვლადიმერის ძე გაბუნია** — სრულიად საქართველოს რუსთაველის საზოგადოებასთან არსებული ინვალიდთა ასოციაციისაგან.

სსრ კავშირის მწერალთა კავშირის წევრი **ნოდარ ალექსანდრეს ძე წულაიძე** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

მგსტიის რაიონული საავადმყოფოს მთავარი თერაპევტი **ლუბა გიორგის ასული ნიეარაძე** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

კოლხიდის სატყეო მეურნეობის დირექტორი **ავთანდილ გრიგოლის ძე ტყეშელაშვილი** — ამ მეურნეობის შრომითი კოლექტივისაგან.

ამიერკავკასიის რკინიგზის სოხუმის განყოფილების საელექტრო დეპოს მემანქანე **ტარას იაკობის ძე გოჩალეშვილი** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

ტალაქ გაგრის ზონის სოფელ ხეკინის № 1 საშუალო სკოლის მასწავლებელი **რაისა ორეხტის ასული უბილავა** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

ენინგარეულის შენებლობის სამმართველოს კომპლექსური ბრიგადის ბრიგადირი **ნუგზარ ფილიმონის ძე ხიდაშელი** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

აფხაზეთის ასსრ შინაგან საქმეთა მინისტრის პირველი მოადგილე, მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი **გივი ნიკოლოზის ძე ლომინაძე** — სოხუმის რაიონის დასასვენებელი სახლის „გუმისთის“ შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს სუბტროპიკული მეურნეობის ინსტიტუტის რექტორი **ნაპოლეონ ირაკლის ძე ჭარქაშაძე** — სოხუმის რაიონის კოლმეურნეობა „კომუნიზმის გზის“ შრომითი კოლექტივისაგან.

სოხუმის წისქვილქარხნის დირექტორის მოადგილე **იშხან არუთინის ძე ზოპუნიანი** — სოხუმის რაიონის რუსთაველის სახელობის კოლმეურნეობის შრომითი კოლექტივისაგან.

სსრ კავშირის სპორტსახკომის ოლიმპიური მომზადების ცენტრალური სპორტული ბაზის „ეშერის“ პოლიტგანათლების კაბინეტის გამგე **ბაკი საიდის ძე ავიძბა** — სოხუმის ომისა და შრომის ვეტერანთა რაიონული ორგანიზაციისაგან.

საქართველოს მიწათმოწყობის სახელმწიფო საპროექტო ინსტიტუტის უფროსი ინჟინერ-მიწათმოწყობი **ფარნაოზ შალვას ძე ლომაძე** — საქართველოს სახალხო ფრონტის სოხუმის რაიონის ბესლეთის რეგიონული ორგანიზაციისაგან.

თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სოხუმის ფილიალის ქართული ლიტერატურის ისტორიის კათედრის უფროსი ლაბორანტი **აბესალომ ავთანდილის ძე მიქელაძე** — სრულიად საქართველოს რუსთაველის საზოგადოების აფხაზეთის რეგიონული ორგანიზაციისაგან.

ქ. სოხუმის მთავარი არქიტექტორი **ნუგზარ ვალერიანის ძე დუდუჩავა** — საქართველოს არქიტექტურულ საპროექტო და სამშენებლო კოოპერატივების ასოციაციისაგან.

„აფხაზგორორემმშენის“ №6 სარემონტო-სამშენებლო სამმართველოს მუშა **ალექსი კონსტანტინეს ძე მინჯია** — სოხუმის ომისა და შრომის ვეტერანთა რაიონული ორგანიზაციისაგან.

სოხუმის რაიონის ახალსოფლის საშუალო სკოლის დირექტორი **ნონა კარლოს ასული ნაჭუყია** — ამ სკოლის შრომითი კოლექტივისაგან.

სოხუმის რაიონის კელასურის საშუალო სკოლის მასწავლებელი **ალა გრიგოლის ასული ვასილენკო** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

გულრიფშის საავადმყოფო-სანატორიუმის გაერთიანების მთავარი ექიმი **შოთა ვლადიმერის ძე ჯალაძე** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

გალის რაიონის სოფელ შეშელეთის კოლმეურნეობის მეჩიანე **ზაირა ტრიფონის ასული ჯოლია** — საქართველოს სსრ კოლმეურნეობათა საბჭოსაგან.

საქართველოს სუბტროპიკული მეურნეობის ინსტიტუტის სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ორგანიზაციის კათედრის გამგე **ზაურ მიტროფანეს ძე კვარაცხელია** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

ბათუმის საქალაქო იურიდიული კონსულტაციის ადვოკატი **რევაზ გიორგის ძე მხატვარი** — ამ კონსულტაციის შრომითი კოლექტივისაგან.

№5 საერთო-სამშენებლო ტრესტის პროფკომიტეტის თავმჯდომარე **იაკობ მიხეილის ძე გურგენიძე** — აჭარის პროფესიული კავშირების საოლქო საბჭოსაგან.

აჭარკოოპკავშირის გამგეობის თავმჯდომარე **თამაზ ვლადიმერის ძე თურმანიძე** — ამავე კავშირის ბათუმის კოოპვაჭრობის ექსპორტ-იმპორტის ოპერაციების გაერთიანების შრომითი კოლექტივებისაგან.

სრულიად საქართველოს რუსთაველის საზოგადოების აპარატის უფროსი რეფერენტი **ქეთევან სვეტლის ასული გრიგოლია** — სრულიად საქართველოს რუსთაველის საზოგადოების ინვალიდთა ასოციაციისაგან.

ქობულეთის რაიონის პანსიონატ „ჰორიზონტის“ დირექტორის მოადგილე **გურამ სოლომონის ძე შალაშვილი** — ამ პანსიონატის შრომითი კოლექტივისაგან.

სსრ კავშირის ჯანდაცვის სამინისტროს **თბილისის ექიმთა დახელოვნების ინსტიტუტის** თერაპიისა და კარდიოლოგიის კათედრის ასისტენტი **ფრიდონ იოსების ძე საყვარელიძე** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

ქობულეთის რაიონის სოფელ ლეღვას კოლმეურნეობის გამგეობის თავმჯდომარე **ჯუმბერ ოსმანის ძე კობალაძე** — ამ კოლმეურნეობის შრომითი კოლექტივისაგან.

ქობულეთის რაიონის სოფელ ხუცუბნის კოლმეურნეობის მეჩიე **გულნარა ხახანის ასული გოგიტიძე** — აჭარის პროფესიული კავშირების საოლქო საბჭოსაგან.

სსრ კავშირის ჯანდაცვის სამინისტროს საინფორმაციო-გამოთვლითი ცენტრის დირექტორი **ზურაბ კონდრატეს ძე ბაბუნაშვილი** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის რექტორი **მურმან ბეხადირის ძე გორგოშაძე** — ხელვაჩაურის რაიონის სოფელ მახოს საშუალო სკოლის სახალხო განათლებისა და მეცნიერების მუშაკთა პროფკავშირის პირველადი ორგანიზაციისაგან.

თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამოყენებითი ბირთვული ფიზიკის ლაბორატორიის მიკროელექტრონთა განყოფილების გამგე **ნუგზარ ვალასის ძე გუბიევი** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის მათემატიკისა და ფიზიკის განყოფილების აკადემიკოს-მდივანი **ჯუმბერ გიორგის ძე ლომინაძე** — საქართველოს ბიოქიმიკოსთა საზოგადოებისაგან.

საქართველოს კომპარტიის სოხუმის რაიკომის პირველი მდივანი **ვასილ ივანეს ძე კაჟელინეი** — სოხუმის რაიონის სოფელ შრომის კოლმეურნეობა „გამარჯვების“ შრომითი კოლექტივისაგან.

ფოთის კავშირგაბმულობის საქალაქო კვანძის ტელეგრაფისტი **მაია ნიკოლოზის ასული ბერაია** — ამ კვანძის შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს კომპარტიის ფოთის საქალაქო კომიტეტთან არსებული პარტიული კომისიის თავმჯდომარა **თენგიზ ილიას ძე ქოიავა** — ფოთის ქალთა საქალაქო საბჭოსაგან.

საქართველოს სსრ სახალხო განათლების სამინისტროს ესთეტიკური აღზრდის რესპუბლიკური სამეცნიერო ცენტრის ქორეოგრაფიის განყოფილების გამგე **ლაუზი (რეზო) რუხენის ძე ჭანიშვილი** — აჭარის ასსრ მუსიკოსთა საზოგადოებისაგან.

სამხედრო მოსამსახურე **თამაზ ოსმანის ძე კონცელიძე** — N სამხედრო ნაწილის ამომრჩევლებისაგან.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის განყოფილების გამგე, სრულიად საქართველოს ივანე მაჩაბლის სახელობის საზოგადოების რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარე **გურამ სევერიანის ძე შარაძე** — ცხინვალის რაიონის სოფლების კეხვისა და აჩაბეთის კოლმეურნეობების შრომითი კოლექტივებისაგან.

ლენინგორის რაიონული მხარეთმცოდნეობის მუზეუმის დირექტორი **ვლადიმერ დავითის ძე ღუნაშვილი** — ლენინგორის რაიკოოპერატივის შრომითი კოლექტივისაგან.

ლენინგორის რაიონის წინაგრის მებოსტნეობის საბჭოთა მეურნეობა-კომპლექსის დირექტორი **ზაურ ზენოს ძე ბიჩინოვი** — ამ საბჭოთა მეურნეობა-კომპლექსის შრომითი კოლექტივისაგან.

ქობულეთის რაიონის · სოფელ ხუცუბნის კოლმეურნეობის მეჩიე **გულნარა ხახანის ასული გოგიტიძე** — აჭარის პროფესიული კავშირების საოლქო საბჭოსაგან.

სსრ კავშირის ჯანდაცვის სამინისტროს საინფორმაციო-გამოთვლითი ცენტრის დირექტორი **ზურაბ კონდრატეს ძე ბაბუნაშვილი** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის რექტორი **მურმან ბეხადირის ძე გორგოშაძე** — ხელვაჩაურის რაიონის სოფელ მახოს საშუალო სკოლის სახალხო განათლებისა და მეცნიერების მუშაკთა პროფკავშირის რაიკომისაგან.

ცხინვალის სახალხო დეპუტატთა რაიონული საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე **რუსლან ალექსანდრეს ძე ჩოჩიევი** — ცხინვალის რაიონის კ. ხეთაგუროვის სახელობის მეთესლეობის საბჭოთა მეურნეობის შრომითი კოლექტივისაგან.

ტრავმატოლოგიისა და ორთოპედიის რესპუბლიკური სამეცნიერო-კვლევითი კლინიკურ-ექსპერიმენტული ცენტრის ექიმი **რევაზ თეიმურაზის ძე სულავა** — საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოებისაგან.

ქ. ქუთაისის სახალხო დეპუტატთა ლენინის რაიონული საბჭოს აღმასკომის სოციალური უზრუნველყოფის სამმართველოს განყოფილების გამგე **დიმიტრი ვიქტორის ძე ჩხიკვაძე** — ქ. ქუთაისის ომისა და შრომის ვეტერანთა ლენინის რაიონული ორგანიზაციისაგან.

საქართველოს ალკა ქ. ქუთაისის ლენინის რაიკომის პირველი მდივანი **გოჩა ზურაბის ძე ბურჯანაძე** — ქ. ქუთაისის ლენინის რაიონული კომკავშირული ორგანიზაციისაგან.

საქართველოს სახელმწიფო საპროექტო-საძიებო ინსტიტუტის „საქსახწყალპროექტის“ დირექტორი **გეიდარ ალექსანდრეს ძე ფალავანდიშვილი** — ინსტიტუტის შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს სსრ სტატისტიკოს ქუთაისის საქალაქო განყოფილების უფროსი **გურამ კონსტანტინეს ძე ტუღული** — ამ განყოფილების შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ქიმიისა და ქიმიური ტექნოლოგიის განყოფილების აკადემიკოს-მდივანი **გურამ გიორგის ძე გველესიანი** — საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის პ. მელიქიშვილის სახელობის ფიზიკური და ორგანული ქიმიის ინსტიტუტის შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ი. ა. ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერი თანამშრომელი **თეიმურაზ ბოხუას ძე გვანცელაძე** — სრულიად საქართველოს რუსთაველის საზოგადოებასთან არსებული საქველმოქმედო ასოციაციისაგან „ჯავახეთისაგან“.

ქუთაისის № 39 საშუალო სკოლის დირექტორი **იოსებ გივის ძე ფხაკაძე** — ქუთაისის ლენინის რაიონული კომკავშირული ორგანიზაციისაგან.

ზესტაფონის რაიონული აგროსამრეწველო გაერთიანების ინჟინერ-ტექნოლოგი **დემურ გიორგის ძე ცერცვაძე** — სრულიად საქართველოს რუსთაველის საზოგადოების ზესტაფონის რაიონული ორგანიზაციისაგან.

საწარმოო გაერთიანების „თბილისრძის“ მუშა **ლეონ ზაქარიას ასული ბახტურიძე** — ქ. თბილისის საქარხნო რაიონული პარტიული ორგანიზაციისაგან.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ი. ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტის მეცნიერი თანამშრომელი **ირაკლი გივის ძე მაჭავარიანი** — საქართველოს სახალხო ფრონტის ქ. თბილისის ვაკე-დელისის რეგიონული ორგანიზაციისა და ქ. თბილისის ორჯონიკიძის რაიონის № 30 უნივერსიტეტის საარჩევნო ოლქის ამომრჩევლებისაგან.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ა. ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერი თანამშრომელი **თეიმურაზ იასონის ძე გვანცელაძე** — სრულიად საქართველოს რუსთაველის საზოგადოებასთან არსებული საქველმოქმედო ასოციაცია „ჯავახეთისაგან“.

ამიერკავკასიის რკინიგზის თბილისის სახარისხებელი სადგურის მთავარი ინჟინერი **გოდერძი მათეს ძე ხეჩიკაშვილი** — ამ სადგურის შრომითი კოლექტივისაგან.

გარდაბნის რაიონის სოფელ ყარათაძელის საშუალო სკოლის მასწავლებელი **მაგარამ ხანახმამედ ოღლი ჯაფაროვი** — გარდაბნის რაიონის სოფელ ყარათაძელის ამომრჩევლებისაგან.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის აბასთუმნის ასტროფიზიკური ობსერვატორიის მეცნიერი თანამშრომელი **ზურაბ აგულის ძე სოხაძე** — საქართველოს მეტალურგთა კავშირისაგან.

ქუთაისის ქარხანა „აისის“ დირექტორი **თამაზ შოთას ძე ფეინიანიძე** — ამ ქარხნის შრომითი კოლექტივისაგან.

ქუთაისის ტყავფეხსაცმლის კომბინატის პროფკავშირული კომიტეტის თავმჯდომარე **თენგიზ გიორგის ძე ჩიხლაძე** — საფეიქრო და მსუბუქი მრეწველობის მუშაკთა რესპუბლიკური კომიტეტისაგან.

„საქვაჭრობსპეცრემმშენის“ ტრესტის მმართველი **კონსტანტინე ხიმონის ძე ჩხეიძე** — ამ ტრესტის № 6 სარემონტო-სამშენებლო სამმართველოს შრომითი კოლექტივისაგან.

თბილისის გამოთვლითი სისტემებისა და გამოთვლითი ტექნიკის სამუალებათა ტექნიკური მომსახურების ქარხანა „ალიონის“ მხატვარ კონსტრუქტორი **ჯუბა ვახტანგის ძე დეისაძე** — ამ ქარხნის პროფკავშირული ორგანიზაციისა და საქართველოს სსრ ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტროს ქუთაისის სარაიონთაშორისო საწარმოო გაერთიანების შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს სსრ სახელმწიფო აგროსამრეწველო კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე **ოთარ შალვას ძე ცომაია** — საქართველოს სახაგრომრეწვეთან და საზოგადოება „ცოდნასთან“ არსებული მიწამოქმედების ასოციაციისაგან.

საქართველოს ალკა გარდაბნის რაიკომის პირველი მდივანი **მარინე ალექსანდრეს ასული ირემაშვილი** — გარდაბნის რაიონული კომკავშირული ორგანიზაციისაგან.

ქ. ქუთაისის გუმათის მიკრორაიონის საბჭოს მდივანი **თენგიზ სერგოს ძე მახვილაძე** — საქართველოს სახალხო ფრონტის ქუთაისის რეგიონული ორგანიზაციისაგან.

ამიერკავკასიის რკინიგზის ქუთაისის საავადმყოფოს მთავარი ექიმი **ჯემალ ლავრენტის ძე გედენიძე** — საქველმოქმედო ორგანიზაცია „ქუთაისელისაგან“.

საქართველოს სსრ პროკურატურის საერთო ზედამხედველობის პროკურორი **კახა გივის ძე კობერიძე** — სრულიად საქართველოს რუსთაველის საზოგადოების რუსთაველის საქალაქო ორგანიზაციისაგან.

ცხინვალის სახალხო დეპუტატთა საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე **გიორგი აკაკის ძე გახიეი** — ცხინვალის საწარმოო გაერთიანება „ალანის“ შრომითი კოლექტივისაგან.

გარდაბნის რაიონის ნორიოს მეფრინველეობის ფაბრიკის დირექტორი **მერი ლუარსაბის ასული მდივანი** — მეფრინველეობის ფაბრიკის შრომითი კოლექტივისაგან.

დმანისის ხელოვნების სკოლის დირექტორი **ამბროსი ფრიდონის ძე ბალასანიძე** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

ქ. ქუთაისის № 4 სამშენებლო ტრესტის მმართველი **თამაზ შოთას ძე ბერეკაშვილი** — ამ ტრესტის შრომითი კოლექტივისაგან.

სამხედრო მოსამსახურე **ალექსანდრე გრიგოლის ძე გერასიმოვი** — N სამხედრო ნაწილის ამომრჩევლებისაგან.

საქართველოს კომპარტიის ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის ინსტრუქტორი **თეიმურაზ ვახტანგის ძე აფხაზავა** — საქველმოქმედო საზოგადოება „ქუთაისელისაგან“.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ი. ა. ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტის მეცნიერი თანამშრომელი **ირაკლი გივის ძე მაჭავარიანი** — საქართველოს სახალხო ფრონტის ქ. თბილისის ვაკე-დელისის რეგიონული ორგანიზაციისა და ქ. თბილისის ორჯონიკიძის რაიონის № 30 უნივერსიტეტის საარჩევნო ოლქის ამომრჩევლებისაგან.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ა. ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერი თანამშრომელი **თეიმურაზ იასონის ძე გვანცელაძე** — სრულიად საქართველოს რუსთაველის საზოგადოებასთან არსებული საქველმოქმედო ასოციაცია „ჯავახეთისაგან“.

ამიერკავკასიის რკინიგზის თბილისის სახარისხებელი სადგურის მთავარი ინჟინერი **გოდერძი მათეს ძე ხეჩიკაშვილი** — ამ სადგურის შრომითი კოლექტივისაგან.

ხაშურის რაიონის სანატორიუმ „სურამის“ მთავარი ექიმი **გოჩა შოთას ძე ნოზაძე** — ამ სანატორიუმის შრომითი კოლექტივისაგან.

ზესტაფონის რაიონული აგროსამრეწველო გაერთიანების ინჟინერ-ტექნოლოგი **დემურ გიორგის ძე ცერცვაძე** — სრულიად საქართველოს რუსთაველის საზოგადოების ზესტაფონის რაიონული ორგანიზაციისაგან.

საწარმოო გაერთიანების „თბილისრძის“ მუშა **ლეონ ზაქარიას ასული ბახტურიძე** — ქ. თბილისის საქარხნო რაიონული პარტიული ორგანიზაციისაგან.

საქართველოს კომპარტიის ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის ორგანიზაციულ-პარტიული და საკადრო მუშაობის განყოფილების გამგე **რამაზ ბიძინას ძე ყანჩაველი** — საზოგადოება „ცოდნის“ ქუთაისის საქალაქო ორგანიზაციისაგან.

სოხუმის რაიონის ჟდანოვის სახელობის კოლმეურნეობის მოიჯარე **ალბერტ ლევონის ძე ჭერმაკიანი** — კოლმეურნეობის შრომითი კოლექტივისაგან.

სამხრეთ ოსეთის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის რექტორი **ლუდვიგ ალექსის ძე ჩიბიროვი** — ინსტიტუტის შრომითი კოლექტივისაგან.

სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანების „ავტომატმრეწვის“ ინჟინერი **ზურაბ ღუდუნის ძე კუპრავა** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

თბილისის საწარმოო გაერთიანება „ჩარხმშენებლის“ პროფკავშირის კომიტეტის თავმჯდომარე **ტარიელ ევგენის ძე გამყრელიძე** — გაერთიანების შრომითი კოლექტივისაგან.

ვ. ტერიანის სახლ-მუზეუმის დირექტორი **ვაღარშაკ მერუჟანის ძე თანგამიანი** — ბოგდანოვკის რაიონის სოფელ განძნის № 1 საშუალო სკოლის შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის გ. წულუკიძის სახელობის სამთო-მექანიკის ინსტიტუტის წამყვანი მეცნიერი თანამშრომელი **თეიმურაზ პროკოფის ძე მუჯირი** — სრულიად საქართველოს რუსთაველის საზოგადოებასთან არსებული საქველმოქმედო ასოციაცია „ჯავახეთისაგან“.

მსახიობი **სოფიკო მიხეილის ასული ჭიაურელი** — საქართველოს კინემატოგრაფისტთა კავშირისაგან.

ქუთაისის კოოპერატივის „ფოლიანტის“ რეალიზატორი **ვალერი უშანგის ძე გურუსიძე** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

რესპუბლიკური გაერთიანების „საქლითონმბითუმვაჭრობის“ გენერალური დირექტორი **ანზორ ილარიონის ძე თავართქილაძე** — გაერთიანების შრომითი კოლექტივისაგან.

ტურბაზის „ოსეთის“ შრომითი კოლექტივისაგან.

ამიერკავკასიის წითელდროშოვანი სამხედრო ოლქის პოლიტსამმართველოს უფროსის პირველი მოადგილე **კონსტანტინე ინოკენტის ძე ჩერეპანოვი** — ცხინვალის ომისა და შრომის ვეტერანთა საქალაქო საბჭოსაგან.

საქართველოს მწერალთა კავშირის გამგეობის ალმანახის „ზეკარის“ რედაქტორი **მერაბ აბელის ძე ელიოზიშვილი** — სრულიად საქართველოს ივანე მაჩაბლის სახელობის საზოგადოებისაგან.

საქართველოს ალკა ქ. ქუთაისის ელექტროსაბურავების ქარხნის საოლქო საბჭოს თავმჯდომარე **ირაკლი აზნაურის ძე ჯაში** — აჭარის ომისა და შრომის ვეტერანთა საოლქო საბჭოსაგან.

აჭარის ასსრ სახელმწიფო უნიშროების კომიტეტის თავმჯდომარე **ანზორ გრიგოლის ძე ჯაიანი** — ხელვაჩაურის რაიონის საავადმყოფო-პოლიკლინიკის შრომითი კოლექტივისაგან.

ქობულეთის რაიონის ჩაქვის ჩაის ფაბრიკის მუშა **გურამ ნოდარის ძე დვალიძე** — საქართველოს სახალხო ფრონტის ქობულეთის რეგიონული ორგანიზაციისაგან.

სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სამინისტროს საკავშირო გაერთიანების „ნავთობექსპორტის“ დირექტორი **ბიძინა ბიძინას ძე კანდელაკი** — ბათუმის წარმოებისა და მომსახურების სფეროს კოოპერატორთა კავშირისაგან.

აჭარის ასსრ ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრი **გივი ილიას ძე ცივაძე** — აჭარის ომისა და შრომის ვეტერანთა საოლქო საბჭოსაგან.

საქართველოს სსრ სავაჭრო-სამრეწველო პალატის საგარეო-ეკონომიკური ფირმის „აჭარსაგარეო-მომსახურების“ კონსულტანტი **გიორგი შურადის ძე მესხიძე** — აჭარის ომისა და შრომის ვეტერანთა საოლქო საბჭოსაგან.

ხელვაჩაურის სახალხო დეპუტატთა რაიონული საბჭოს აღმასკომთან არსებული სამეცნიერო-კვლევითი და სასწავლო კოოპერატივის „მეცნიერების“ თავმჯდომარე **შოთა ვთანგელაზის ძე ფუტკარაძე** — ამ კოოპერატივის შრომითი კოლექტივისაგან.

ბათუმის ქიმიურ-ფარმაცევტიული ქარხნის საკონტროლო-საზომ ხელსაწყოთა ქარხნის ზეინკალი **დავით აბმედის ძე შარაშიძე** — ქარხნის შრომითი კოლექტივისაგან.

ბათუმის ელექტრომექანიკური ქარხნის მთავარი ინჟინერი **იასონ გივის ძე ყვავანტირაძე** — ბათუმის წარმოებისა და მომსახურების სფეროს კოოპერატორთა კავშირისაგან.

ქ. ბათუმის ადვოკატთა კონსულტაციის ადვოკატი **ნოდარ მამედის ძე დიასამიძე** — ბათუმის წარმოებისა და მომსახურების სფეროს კოოპერატორთა კავშირისაგან.

ბათუმის ადვოკატთა კონსულტაციის ადვოკატი **ეროსი ვალერიანის ძე ფოფხაძე** — ბათუმის წარმოებისა და მომსახურების სფეროს კოოპერატორთა კავშირისაგან.

ბათუმის ნ. ბარათაშვილის სახელობის №7 საშუალო სკოლის შრომითი კოლექტივისაგან.

სამტრედიის აბრეშუმის ძაფსახვევ-საგრეხი ფაბრიკის ლაბორანტი **ციხანა ლუდვიგის ასული ადეიშვილი** — სამტრედიის რაიონული კომკავშირული ორგანიზაციისაგან.

საქართველოს ალკა ცხინვალის რაიკომის პირველი მდივანი **ზურაბ რევაზის ძე კოკოევი** — ცხინვალის რაიონული კომკავშირული ორგანიზაციისაგან.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პასუხისმგებელი ორგანიზატორი **ნუგზარ ილიას ძე ბაბიკიანი** — სამხრეთ ოსეთის სამომხმარებლო კოოპერაციის კავშირის ცხინვალის რაიონის საზოგადოებრივი კვების შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს კომპარტიის საბრძოლო ფაბრიკის გამომჭრელი **ვალენტინა მაქსიმეს ასული სიგოვა** — აფხაზეთის ასსრ ქალთა საბჭოსაგან.

გამომგონებელთა და რაციონალიზატორთა საკავშირო საზოგადოების აფხაზეთის საოლქო საბჭოს თავმჯდომარე **ნანა ალექსანდრეს ასული კაჟარავა** — ამ საბჭოსაგან.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსაგან არსებული სახალხო მეურნეობის მართვის ინსტიტუტის რექტორი **ლორიკ ბესარიონის ძე მარშანია** — აფხაზეთის სავაჭრობაზის „საყფეხსაცმლეაჭრობის“ შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის კომპლექსური ბრიგადის ბრიგადირი **ნოდარ ფილიმონის ძე ხიდაშელი** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

ენინგარეულის შენებლობის სამმართველოს კომპლექსური ბრიგადის ბრიგადირი **ნუგზარ ფილიმონის ძე ხიდაშელი** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

აფხაზეთის ასსრ შინაგან საქმეთა მინისტრის პირველი მოადგილე, მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი **გივი ნიკოლოზის ძე ლომინაძე** — სოხუმის რაიონის დასასვენებელი სახლის „გუმისთის“ შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს სუბტროპიკული მეურნეობის ინსტიტუტის რექტორი **ნაპოლეონ ირაკლის ძე ჭარქაშაძე** — სოხუმის რაიონის კოლმეურნეობა „კომუნიზმის გზის“ შრომითი კოლექტივისაგან.

სოხუმის წისქვილქარხნის დირექტორის მოადგილე **იშხან არუთინის ძე ზოპუნიანი** — სოხუმის რაიონის სოფელ ბესლეთის კოლმეურნეობის შრომითი კოლექტივისაგან.

სსრ კავშირის სპორტსახკომის ოლიმპიური მომზადების ცენტრალური სპორტული ბაზის „ეშერის“ პოლიტგანათლების კაბინეტის გამგე **ბაკი საიდის ძე ავიძბა** — სოხუმის ომისა და შრომის ვეტერანთა რაიონული ორგანიზაციისაგან.

საქართველოს მიწათმოწყობის სახელმწიფო საპროექტო ინსტიტუტის უფროსი ინჟინერ-მიწათმოწყობი **ფარნაოზ შალვას ძე ლომაძე** — საქართველოს სახალხო ფრონტის სოხუმის რაიონის ბესლეთის რეგიონული ორგანიზაციისაგან.

ბათუმის საქალაქო იურიდიული კონსულტაციის ადვოკატი **რევაზ გიორგის ძე მხატვარი** — ამ კონსულტაციის შრომითი კოლექტივისაგან.

№5 საერთო-სამშენებლო ტრესტის პროფკომიტეტის თავმჯდომარე **იაკობ მიხეილის ძე გურგენიძე** — აჭარის პროფესიული კავშირების საოლქო საბჭოსაგან.

აჭარკოოპკავშირის გამგეობის თავმჯდომარე **თამაზ ვლადიმერის ძე თურმანიძე** — ამავე კავშირის ბათუმის კოოპვაჭრობის ექსპორტ-იმპორტის ოპერაციების გაერთიანების შრომითი კოლექტივებისაგან.

სრულიად საქართველოს რუსთაველის საზოგადოების აპარატის უფროსი რეფერენტი **ქეთევან სვეტლის ასული გრიგოლია** — სრულიად საქართველოს რუსთაველის საზოგადოების ინვალიდთა ასოციაციისაგან.

ქობულეთის რაიონის პანსიონატ „ჰორიზონტის“ დირექტორის მოადგილე **გურამ სოლომონის ძე შალაშვილი** — ამ პანსიონატის შრომითი კოლექტივისაგან.

სსრ კავშირის ჯანდაცვის სამინისტროს **თბილისის ექიმთა დახელოვნების ინსტიტუტის** თერაპიისა და კარდიოლოგიის კათედრის ასისტენტი **ფრიდონ იოსების ძე საყვარელიძე** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

ქობულეთის რაიონის სოფელ ლეღვას კოლმეურნეობის გამგეობის თავმჯდომარე **ჯუმბერ ოსმანის ძე კობალაძე** — ამ კოლმეურნეობის შრომითი კოლექტივისაგან.

ქობულეთის რაიონის · სოფელ ხუცუბნის კოლმეურნეობის მეჩიე **გულნარა ხახანის ასული გოგიტიძე** — აჭარის პროფესიული კავშირების საოლქო საბჭოსაგან.

სსრ კავშირის ჯანდაცვის სამინისტროს საინფორმაციო-გამოთვლითი ცენტრის დირექტორი **ზურაბ კონდრატეს ძე ბაბუნაშვილი** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის რექტორი **მურმან ბეხადირის ძე გორგოშაძე** — ხელვაჩაურის რაიონის სოფელ მახოს საშუალო სკოლის სახალხო განათლებისა და მეცნიერების მუშაკთა პროფკავშირის რაიკომისაგან.

ცხინვალის სახალხო დეპუტატთა რაიონული საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე **რუსლან ალექსანდრეს ძე ჩოჩიევი** — ცხინვალის რაიონის კ. ხეთაგუროვის სახელობის მეთესლეობის საბჭოთა მეურნეობის შრომითი კოლექტივისაგან.

ტრავმატოლოგიისა და ორთოპედიის რესპუბლიკური სამეცნიერო-კვლევითი კლინიკურ-ექსპერიმენტული ცენტრის ექიმი **რევაზ თეიმურაზის ძე სულავა** — საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოებისაგან.

ქ. ქუთაისის სახალხო დეპუტატთა ლენინის რაიონული საბჭოს აღმასკომის სოციალური უზრუნველყოფის საბაზო განყოფილების გამგე **დიმიტრი ვიქტორის ძე ჩხიკვაძე** — ქ. ქუთაისის ომისა და შრომის ვეტერანთა ლენინის რაიონული ორგანიზაციისაგან.

საქართველოს ალკა ქ. ქუთაისის ლენინის რაიკომის პირველი მდივანი **გოჩა ზურაბის ძე ბურჯანაძე** — ქ. ქუთაისის ლენინის რაიონული კომკავშირული ორგანიზაციისაგან.

საქართველოს სახელმწიფო საპროექტო-საძიებო ინსტიტუტის „საქსახწყალპროექტის“ დირექტორი **გეიდარ ალექსანდრეს ძე ფალავანდიშვილი** — ინსტიტუტის შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს სსრ სტატისტიკოს ქუთაისის საქალაქო განყოფილების უფროსი **გურამ კონსტანტინეს ძე ტუღული** — ამ განყოფილების შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ქიმიისა და ქიმიური ტექნოლოგიის განყოფილების აკადემიკოს-მდივანი **გურამ გიორგის ძე გველესიანი** — საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის პ. მელიქიშვილის სახელობის ფიზიკური და ორგანული ქიმიის ინსტიტუტის შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ი. ა. ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერი თანამშრომელი **თეიმურაზ იასონის ძე გვანცელაძე** — ს

დაასახელეს დეპუტატობის კანდიდატები

(დასასრული)

სოხუმის რაიონის პავლოვსკოეს საშუალო სკოლის დირექტორი **კონსტანტინე თადეოზის ძე ჩალაძე** — სოხუმის რაიონის სოფელ ოდიშის ლენინის სახელობის კოლმეურნეობის შრომითი კოლექტივისაგან.

აჭარის ასსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს საავადმყოფო-პოლიკლინიკების გაერთიანების მთავარი ექიმი **ნუნუ ამბროსის ასული პერტია** — აჭარის ასსრ ქალთა საბჭოსაგან.

ბათუმის თოჯინების თეატრის მთავარი რეჟისორი **რევაზ ჯიფერის ძე გელაძე** — საქართველოს თეატრის მოღვაწეთა კავშირის აჭარის განყოფილებისაგან.

სოხუმის გორკის სახელობის კულტურის სახლის დირექტორი **ბელა სამველის ასული დავიდოვა** — აფხაზეთის ასსრ ქალთა საბჭოსაგან.

აჭარის ასსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროს პოლიტგანყოფილების უფროსის თანაშემწე **თენგიზ ნევზეთის ძე თავდგირიძე** — ხელვაჩაურის რაიონის ახბარის №2 საშუალო სკოლის შრომითი კოლექტივისაგან.

ბათუმის ილია ჭავჭავაძის სახელობის სახელმწიფო თეატრის მსახიობი **ნინო მიხეილის ასული საკანდელიძე** — აჭარის ასსრ ქალთა საბჭოსაგან.

ბათუმის ბავშვთა ხელოვნების სტუდიის „მთიების“ ხელმძღვანელი **ნინო ნადიმის ასული ნიჟარაძე** — საქართველოს თეატრის მოღვაწეთა კავშირის აჭარის განყოფილებისა და აჭარის ასსრ ქალთა საბჭოსაგან.

აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოს სექმეთა მმართველობის ვაჭრობის მომსახურებისა და საფინანსო ორგანოების განყოფილების გამგე **მერაბ ბილალის ძე ბეჟანიძე** — ქობულეთის რაიონის გვარის საშუალო სკოლის შრომითი კოლექტივისაგან.

ხელვაჩაურის რაიონის მახინჯაურის მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი **მერი ამბროსის ასული ახალაძე** — აჭარის ასსრ ქალთა საბჭოსაგან.

ბათუმის ილია ჭავჭავაძის სახელობის სახელმწიფო თეატრის მსახიობი **ნინო მიხეილის ასული საკანდელიძე** — აჭარის ასსრ ქალთა საბჭოსაგან.

ბათუმის ბავშვთა ხელოვნების სტუდიის „მთიების“ ხელმძღვანელი **ნინო ნადიმის ასული ნიჟარაძე** — საქართველოს თეატრის მოღვაწეთა კავშირის აჭარის განყოფილებისა და აჭარის ასსრ ქალთა საბჭოსაგან.

აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე, აჭარის ასსრ აგრონომრეწველო გაერთიანების საბჭოს თავმჯდომარე **სულიკო ჯემალის ძე იმნაიშვილი** — ქობულეთის ჩაის კომბინატის შრომითი კოლექტივისაგან.

ხელვაჩაურის რაიონის ფერიის კოლმეურნეობის წევრი **თინა თეფფეიის ასული შარაშიძე** — აჭარის ასსრ ქალთა საბჭოსაგან.

აჭარის ასსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროს ინფორმაციის ცენტრის უფროსი **ციალა გრამატონის ასული გურჩიანი** — აჭარის ასსრ ქალთა საბჭოსაგან.

აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოს სექმეთა მმართველობის ვაჭრობის მომსახურებისა და საფინანსო ორგანოების განყოფილების გამგე **მერაბ ბილალის ძე ბეჟანიძე** — ქობულეთის რაიონის გვარის საშუალო სკოლის შრომითი კოლექტივისაგან.

ხელვაჩაურის რაიონის მახინჯაურის მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი **მერი ამბროსის ასული ახალაძე** — აჭარის ასსრ ქალთა საბჭოსაგან.

ჩხოროწყუს რაიონული ცენტრალური საავადმყოფოს ექიმი **რობერტ მამანტის ძე ყურაშვილი** — საქართველოს სახალხო ფრონტის ჩხოროწყუს რეგიონალური ორგანიზაციისაგან.

თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის №1 პოლიტეკონომიის კათედრის უფროსი მასწავლებელი **რევაზ ლეონის ძე ხარაზი** — ქობულეთის რაიონის კვირიკეს საშუალო სკოლის შრომითი კოლექტივისაგან.

ქობულეთის რაიონის კვირიკეს მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობის მთავარი ეკონომისტი **მაყვალა ხახანის ასული მახარაძე** — ამ საბჭოთა მეურნეობის შრომითი კოლექტივისაგან.

ქობულეთის რაიონის კვირიკეს მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი **გული ხახანის ასული ცივაძე** — აჭარის ასსრ ქალთა საბჭოსაგან.

ქობულეთის რაიონის ზედა სამგების არასრული საშუალო სკოლის მასწავლებელი **ნაირა შაქროს ასული ტაკიძე** — სკოლის შრომითი კოლექტივისაგან.

სამტრედიის რაიონ-ბასკომის შინაგან საქმეთა განყოფილების უფროსი **თემურ დავითის ძე ჯიბლაძე** — სამტრედიის რაიონის ეწრის საბავშვო. სახლის შრომითი კოლექტივისაგან.

სოხუმის რუსთაველის სახელობის საბჭოთა მეურნეობა-სანერგეს მწველავი **დაშა ბოსის ასული პირომაკოვა** — ამ საბჭოთა მეურნეობა-სანერგეს შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს სსრ სახმშენის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე **დამირ ვახილის ძე მანჯგალაძე** — საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის №5 ტრესტის მცირე მექანიზაციის უბნის შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს კომპარტიის აჭარის საოლქო კომიტეტის განყოფილების გამგე **ეანი შაიზის ძე ფატლაძე** — აჭარის საოლქო კომკავშირული ორგანიზაციისაგან.

საქართველოს ქალთა ნაკრების უფროსი (მწვრთნელი სპორტულ ტანვარჯიშში **რუსუდან ალექსანდრეს ასული სიხარულიძე** — აჭარის საოლქო კომიტეტისაგან.

ზუგდიდის რაიონის ინარეულ ჩაის საბჭოთა მეურნეობის მექანიზატორი **ჯუმბერ ვალერიანის ძე ჩიბალუხა** — საბჭოთა მეურნეობის შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის მეტალურგიის ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერი თანამშრომელი **შალვა გიორგის ძე ლელაშვილი** — საქართველოს მეტალურგთა კავშირისაგან.

ხულოს სახალხო დეპუტატთა რაიონაბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე **ტარიელ რეზების ძე ნიფარაძე** — ხულოს სამუსიკო სკოლისა და რაიონმასკომის კულტურის განყოფილების შრომითი კოლექტივებისაგან.

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის პროფესორი **გრიგოლ ბარნაბის ძე რურუა** — საქართველოს მიწათმოქმედთა ასოციაციისაგან.

საქართველოს სსრ კოლმეურნეობათა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე **სერგო სამსონის ძე რუხაძე** — ამ საბჭოსაგან.

საქართველოს მწერალთა კავშირის მხატვრული თარგმანისა და ლიტერატურული ურთიერთობათა მთავარი სარედაქციო კოლეგიის მეცნიერი რედაქტორი **ამირან სერგოს ძე კალაძე** — საქართველოს სახალხო ფრონტისა და სრულიად საქართველოს რუსთაველის საზოგადოების სამტრედიის რაიონული ორგანიზაციისაგან.

ცაგერის რაიონის სახალხო მოსამართლე **მიტროფანე გრიგოლის ძე სტურუა** — სრულიად საქართველოს რუსთაველის საზოგადოების სამტრედიის რაიონული ორგანიზაციისაგან.

ფოთის გემთმშემკეთებელ-გემთსაშენებელი ქარხნის დირექტორი **დანიელ სიმონის ძე მაღალაშვილი** — ფოთის ქალთა საბჭოსაგან.

სოხუმის ღვინის კომბინატის მთავარი ინჟინერი **ვალერი ბორისის ძე ავიძბა** — აფხაზეთის გამომგონებელთა და რაციონალიზატორთა საოლქო საბჭოსაგან.

სოფელ ქობულეთის კოლმეურნეობის პარტიული კომიტეტის მდივანი **მაია აბმედის ასული კაბაძე** — ქობულეთის რაიონის კოხის არასრული საშუალო სკოლის მასწავლებელი **ნინო შარმანის ასული ბერიძე** — საქართველოს სსრ სახელმწიფო დაზღვევის გამგეობის უფროსი ინსპექტორი **ალექსანდრე შალვას ძე გრიგოლია** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

„სოიუზპრინტის“ ქობულეთის რაიონული განყოფილების უფროსი **ტარიელ დურსუნის ძე ვერულიძე** — საქართველოს სახალხო ფრონტის ქობულეთის რეგიონალური ორგანიზაციისაგან.

საქართველოს არქიტექტორთა კავშირის რესპუბლიკური გაერთიანების „საქარქპროექტის“ დირექტორის მოადგილე **ლევან ალექსანდრეს ძე ბოკერია** — ამ გაერთიანების მეთაური ორგანიზაციის შრომითი კოლექტივისაგან.

აჭარის ასსრ ფიზიკური კულტურისა და სპორტის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარე **თენგიზ ალექსის ძე ბოლქვაძე** — აჭარის დოსაფის საოლქო კომიტეტისაგან.

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს სამტრედიის სამედიცინო გაერთიანების გომის საექიმო ამბულატორიის მთავარი ექიმი **ზიგფრიდ ამფილოქის ძე თევზაძე** — სრულიად საქართველოს რუსთაველის საზოგადოების სამტრედიის რაიონული ორგანიზაციისაგან.

საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროს საგამოძიებო სამმართველოს განყოფილების უფროსი **ჯემალ პარმენის ძე ჯანაშია** — თბილისის ლენინის რაიონის №6 საარჩევნო ოლქის ამომრჩეველებისაგან.

საქართველოს ადვოკატთა კოლეგიის წევრი **შალვა ვახტანგის ძე რჩიულიშვილი** — საქართველოს რესპუბლიკური ასოციაციისაგან „კოოპერატორები მშვიდობისა და კაცობრიობის ხსნისათვის ბრძოლაში“.

საქართველოს კომპარტიის სამტრედიის რაიკომის იდეოლოგიური განყოფილების გამგე **მერაბ მიხეილის ძე სტურუა** — სამტრედიის რაიონული კომკავშირული ორგანიზაციისაგან.

ხულოს რაიონის სოფელ მეკეიძეების საშუალო სკოლის დირექტორი **იოსებ ვასილის ძე ვანაძე** — აჭარის პროფკავშირთა საოლქო საბჭოსაგან.

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის №76 კათედრის დოცენტი **ვაჟა ავთანდილის ძე შუბითიძე** — საქართველოს სახალხო ფრონტისაგან.

ბათუმის სახალხო სასამართლოს მოსამართლე **ავთანდილ მიხეილის ძე ბეჟანიძე** — ბათუმის №5 სამუსიკო სკოლის შრომითი კოლექტივისაგან.

მარტვილის სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანება „ავტომატმტვრწვის“ ინჟინერი **ზურაბ ღუდუნის ძე კუპარავა** — მარტვილის ანალიზურ ხელსაწყოთა ქარხნის შრომითი კოლექტივისაგან.

თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოსოფიის კათედრის გამგე **გურამ ბენიამინის ძე თევზაძე** — ჩოხატურის რაიონის ზემოხეთის არასრული საშუალო სკოლის შრომითი კოლექტივისაგან.

ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის ლექტორი **მურმან ბეხადორის ძე გოშაძე** — ხელვაჩაურის რაიონის მახოს საშუალო სკოლის შრომითი კოლექტივისაგან.

სოხუმის რაიონის მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობა „ეშერას“ დირექტორი **ვალიკო გრიგოლის ძე თარბა** — ამ საბჭოთა მეურნეობის შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელი **ავთანდილ ფიდოს ძე ველთიური** — ქალაქ თბილისის კალინინის რაიონის №23 ვერის საარჩევნო ოლქის ზემო ვაკის ქუჩის ამომრჩეველებისაგან.

ოზურგეთის რაიონის სოფელ მერიის კოლმეურნეობის მეცხოველეობის ფერმის მექანიკოსი **ლუკა მიხეილის ძე მარგალიტაძე** — კოლმეურნეობის შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს კომპარტიის ქუთაისის ლენინის რაიკომის პირველი მდივანი **მერი ნიკოლოზის ასული ფაჩიუაშვილი** — ქუთაისის №33 საშუალო სკოლის შრომითი კოლექტივისაგან.

გაზეთ „ვეჩერნი ტბილისის“ რედაქტორი **ვადიმ გიორგის ძე ანასტასიადი** — საქართველოს გულმოწყალებისა და ჯანმრთელობის ფონდისაგან.

ხაშურის რაიონის ქვიშხეთის საბჭოთა მეურნეობის მეცხოველეობის ბრიგადის ხელმძღვანელი **მიდეა გიდეონის ასული მესხიძე** — ხაშურის რაიონის ტეზრის საშუალო სკოლის შრომითი კოლექტივისაგან.

თბილისის №63 პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლის პედაგოგი **რიბინზონ არკენის ძე კალაძე** — საქართველოს სახალხო ფრონტის თბილისის საქარხნო რაიონის ლილოს რეგიონალური ორგანიზაციისაგან.

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს მ. წინამძღვრიშვილის სახელობის კლინიკური და ექსპერიმენტული კარდიოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ექიმი **ვახტანგ ილიას ძე ტაბაღუა** — ინსტიტუტის შრომითი კოლექტივისაგან.

თბილისის გამთიშველების ქარხნის დირექტორის მოადგილე **დავით ვიქტორის ძე კასრაძე** — ქარხნის შრომითი კოლექტივისაგან.

თბილისის კამოს სახელობის სამსმელო-მექანიკური ქარხნის ზეინკალი **რომან ოთარის ძე გორგაზიანი** — ქარხნის შრომითი კოლექტივისაგან.

კასპის აგრომრეწველრგოს ზეინკალი **გიორგი სარდიონის ძე ბუნტური** — ამ ორგანიზაციის შრომითი კოლექტივისაგან.

გორის რაიონის სამხედრო კომისარი **ამირან ანტონის ძე კაკაბაძე** — რაიონის ამომრჩეველებისაგან.

„ინკომნენის“ ტრესტის სამშენებლო ლაბორატორიის ინჟინერი **მიხეილ გიგის ძე ჭადაგიშვილი** — საქართველოს სახალხო ფრონტის თბილისის კალინინის რაიონის რეგიონალური ორგანიზაციიდან.

კინოსტუდია „ქართული ფილმის“ შემოქმედებითი გაერთიანება „კვალის“ მთავარი რედაქტორი **ერლომ სერგოს ძე ახვლედიანი** — საქართველოს კინემატოგრაფისტთა კავშირისაგან.

საქართველოს სსრ უზენაესი სასამართლოს განყოფილების უფროსი **ქეთევან ევგენის ასული ჯაბუკაანი** — უზენაესი სასამართლოს შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული სახალხო მეურნეობის მართვის ინსტიტუტის სექტორის გამგე **დავით ალექსანდრეს ძე იაკობაძე** — საზოგადოება „კავკასიური კლუბისაგან“.

გორის საკონსერვო ქარხნის ახალგაზრდული ბრიგადის ხელმძღვანელი **ნელი რომანის ასული დარახველიძე**—საქართველოს ალკაგორის საქალაქო კომკავშირული ორგანიზაციისაგან.

თბილისის სამხატვრო აკადემიის არქიტექტურის საფუძვლების კათედრის გამგე **გიორგი ირაკლის ძე ბათიაშვილი** — საქართველოს დიზაინერთა კავშირისაგან.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის არქეოლოგიური ინსტიტუტის მმართველი **რევაზ კონსტანტინეს ძე ნებიერიძე** — ამ ტრესტის №96 სამბანაო-საექსპლოატაციო უბნის შრომითი კოლექტივისაგან.

გორის რაიონის სათემოს არასრული საშუალო სკოლის მასწავლებელი **ბესიკ ევგენის ძე სამაბაშვილი** — გორის რაიონის სათემოს საბჭოთა მეურნეობის შრომითი კოლექტივისაგან.

სიღნაღის რაიონის ნუკრიანის №1 საშუალო სკოლის მასწავლებელი **გივი რამაზის ძე ჭუფარაშვილი** — საქართველოს სახალხო ფრონტის სიღნაღის რეგიონალური ორგანიზაციისაგან.

ქალაქ თბილისის ლენინის რაიონის კვებვაპრობის დირექტორი **ჯემალ ნიკოლოზის ძე ომბანიძე**— ამ კვებვაპრობის შრომითი კოლექტივისაგან.

თბილისის სულხან-საბა ორბელიანის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის პროორექტორი **ვახტანგ ზალვას ძე სართანია** — საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოებისაგან.

კასპის რაიონის სამთავისის საშუალო სკოლის დირექტორი **ანზორ ივანე ძე ზაალიშვილი** — სკოლის შრომითი კოლექტივისაგან.

„კვალის“ მთავარი რედაქტორი **ერლომ სერგოს ძე ახვლედიანი**— საქართველოს კინემატოგრაფისტთა კავშირისაგან.

საქართველოს სსრ უზენაესი სასამართლოს განყოფილების უფროსი **ქეთევან ევგენის ასული ჯაბუკაანი** — უზენაესი სასამართლოს შრომითი კოლექტივისაგან.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული სახალხო მეურნეობის მართვის ინსტიტუტის სექტორის გამგე **დავით ალექსანდრეს ძე იაკობაძე** — საზოგადოება „კავკასიური კლუბისაგან“.

გორის საკონსერვო ქარხნის ახალგაზრდული ბრიგადის ხელმძღვანელი **ნელი რომანის ასული დარახველიძე**—საქართველოს ალკაგორის საქალაქო კომკავშირული ორგანიზაციისაგან.

თბილისის სამხატვრო აკადემიის არქიტექტურის საფუძვლების კათედრის გამგე **გიორგი ირაკლის ძე ბათიაშვილი** — საქართველოს დიზაინერთა კავშირისაგან.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის არქეოლოგიური ინსტიტუტის მმართველი **რევაზ კონსტანტინეს ძე ნებიერიძე** — ამ ტრესტის №96 სამბანაო-საექსპლოატაციო უბნის შრომითი კოლექტივისაგან.

გორის რაიონის სათემოს არასრული საშუალო სკოლის მასწავლებელი **ბესიკ ევგენის ძე სამაბაშვილი** — გორის რაიონის სათემოს საბჭოთა მეურნეობის შრომითი კოლექტივისაგან.

სიღნაღის რაიონის ნუკრიანის №1 საშუალო სკოლის მასწავლებელი **გივი რამაზის ძე ჭუფარაშვილი** — საქართველოს სახალხო ფრონტის სიღნაღის რეგიონალური ორგანიზაციისაგან.

ქალაქ თბილისის ლენინის რაიონის კვებვაპრობის დირექტორი **ჯემალ ნიკოლოზის ძე ომბანიძე**— ამ კვებვაპრობის შრომითი კოლექტივისაგან.

თბილისის სულხან-საბა ორბელიანის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის პროორექტორი **ვახტანგ ზალვას ძე სართანია** — საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოებისაგან.

კასპის რაიონის სამთავისის საშუალო სკოლის დირექტორი **ანზორ ივანე ძე ზაალიშვილი** — სკოლის შრომითი კოლექტივისაგან.

სპორტი

ეროვნული ჩემპიონატი

რას ფიქრობს პრეზიდენტი?

19 თებერვალს თბილისის ჟურნალისტთა სახლში სპორტულ ჟურნალისტებს შეხვდა და ესაუბრა საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდენტი ნოდარ ახალკაცი. მან პასუხი გასცა ჟურნალისტებისთვის საინტერესო კითხვებს. გთავაზობთ პრესკონფერენციის მოკლე ჩანაწერს.

კითხვა: რა დახამალია, საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის დამფუძნებელი ყრილობის გადაწყვეტილებებმა აზრთა სხვადასხვაობა გამოიწვია. ფეხბურთის გულშემატკივრებს აინტერესებთ თქვენი, როგორც ფედერაციის პრეზიდენტის, პოზიცია, სურთ გაიგონ, რა არგუმენტები იყო ამგვარი რადიკალური ნაბიჯისათვის.

ნ. ახალკაცი: ჩემი პოზიცია, მეტ-ნაკლებად ყრილობაზე გამოსვლისას ჩამოვაყალიბე, და თუ საჭიროა, ერთ-ორ სიტყვას აქაც ვიტყვი. კაცი ნაჩქარევად, ფაციფუცით საქმის გაკეთებას უნდა ერიდებოდეს. ჩემი აზრით, ყრილობა გაცილებით ადრე, ნოემბერ-დეკემბერში უნდა გამართულიყო და ამისთვის საჭირო იყო საზოგადოებრივი აზრის შემზადება. საიმწუხაროდ, ასე არ მოხდა და ამან კიდევ უფრო დაძაბა ვითარება. მე ასე ვფიქრობ: რაკი ფაქტი მოხდა, ყრილობა გაიმართა და გადაწყვეტილებაც მიიღო, ფედერაციის პრეზიდენტს ისღა დარჩენია, დაემორჩილოს ამ გადაწყვეტილებას და იზრუნოს მისი ხორცშესხმისთვის. ყრილობაზე ფაქტობრივად, ორი პოზიცია გამოიკვეთა: ერთნი საკვირო ტურნირებიდან დაუყოვნებელ გამოსვლას მოითხოვდნენ, მეორენი უფრო კომპრომისულ, ეტაპობრივ ვარიანტს ამჯობინებდნენ. კენჭისყრამ დაადასტურა, რომ უმრავლესობა პირველ აზრს მიეხრო. კაცმა რომ თქვას, ბოლოს და ბოლოს, ხომ უნდა გვეყოს სთამამე და გადავდგათ, კონკრეტული ნაბიჯი. მე ამ ყრილობაზე ერთი რიგითი დელეგატი ვიყავი და ერთი მანდატი მქონდა. ფედერაციას რესპუბლიკის მთავრობაში რეგისტრაცია არ გაუვლია და, ცხადია, ჯერჯერობით იურიდიული პირის უფლებით ვერ სარგებლობს. ახლა ვამზადებთ დოკუმენტებს მთავრობაში წარსადგენად. ყრილობამ, როგორც იცით, მიიღო რეზოლუცია, რომლის რუსულ ვარიანტს საბჭოთა კავშირის ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდიუმს ვუგზავნით... ახლა თქვენი კითხვის მეორე ნაწილზე გიპასუხებთ. თუ ჩვენი მიზანი ფეხბურთის საერთაშორისო ფედერაციებში გაწევრიანებაა, რაღა აზრი აქვს მოცდას, რატომ უნდა გადაგვდო ეს საქმე ერთი წლით ან მეტი დროით. აქ ალტერნატივა არსებობს. თუ ფიფაში შეაკვანა გსურს, საკვირო ფედერაციაზე უარი უნდა თქვა. მინდა აღვნიშნო, რომ ფიფა ერთი ყველაზე სოლიდური და სტაბილური საერთაშორისო სპორტული ორგანიზაციაა და იქ შეწევრება იოლი არ არის. დიდი ბრძოლა მოგველის. ჩვენ იზოლაციაში არ ვიპირებთ. პირიქით, ფედერაციის მიზანია კონტაქტების კიდევ უფრო გაფართოება, ოღონდ ყველა ურთიერთობა თანასწორუფლებიანობის პრინციპზე მოხდება. როცა ეროვნულ ჩემპიონატს ისე გავმართავთ, როგორც ჩაფერეულები გვაქვს, საქართველოში საფეხბურთო ცხოვრება უეჭველად გამოცოცხლდება. ნამდვილი საქმე გამოიურნდებათ მწვრთნელებს, ადგილებზე დაინტერესდებიან ფეხბურთის მატერიალური ბაზის გაფართოებით, უფრო კვალიფიციური გახდება მსაჯთა კორპუსი, ახალგაზრდა ნიჭიერ ფეხბურთელებს კი პატრონი გამოეურნდებათ. მეტი დრო და საშუალება იქნება ნამდვილი, პროფესიული ვარჯიშისათვის. საკვირო ჩემპიონატს გუნდებს მძიმე ტვირთად აწევთ გაუთავებელი მოგზაურობა უკიდეგანო ქვეყნის ერთი ქალაქიდან მეორეში. მწვრთნელს გუნდთან პრაქტიკული მუშაობისთვის ძალზე ცოტა დრო რჩება, ამას გარდა, შორი მგზავრობა დიდ ხარჯსაც მოითხოვს.

კითხვა: როდის ვარაუდობთ ეროვნული ჩემპიონატის დაწყებას და რამდენმა გუნდმა უნდა იოთამაშოს მთავარ ლიგაში? ფეხბურთის სამმართველოზე რას იტყვით?

— პრეზიდიუმმა რეზოლუციის თანახმად, 10 მარტისთვის უნდა წარმოადგინოს ეროვნული ჩემპიონატის დებულების და კალენდრის პროექტი. ჩემპიონატის დაწყება აპრილში არის სასურველი. ჯერჯერობით სხვას ვერაფერს დებულებაში, პრეზიდიუმის ყველა წევრს თავისი აზრი აქვს (სხვათა შორის, პრეზიდიუმი მთლიანად არც აგვირჩევია) და ჩვენ კოლეგიურად გადავწყვეტთ ყველა მეტ-ნაკლებად მნიშვნელოვან საკითხს. მე, მაგალითად, ვფიქრობ, რომ ეროვნულ ჩემპიონატში თვრამეტი გუნდი უნდა თამაშობდეს. სხვას, ალბათ, სხვა მოსაზრება ექნება. რაც შეეხება ფეხბურთის სამმართველოს, ალბათ, უნდა გაუქმდეს. ქართული ფეხბურთისთვის მხეალ პასუხისმგებლობას საქართველოს ფეხბურთის ფედერაცია იკისრებს.

ჩაიწერა
ელგუჯა ბერიშვილმა.

წერილი „კომუნისტს“

ნაადრევია

ახლა ყველა პრობლემა ეროვნული დამოუკიდებლობის მიღწევის საშუალებათა პროგრამიდან უნდა გამომდინარეობდეს, და ამ თვალსაზრისით საქართველოს დამოუკიდებელი საფეხბურთო ფედერაციის შექმნა მხოლოდ მისასალმებელია.

ბოლოს და ბოლოს, თუ ეს ეროვნული დამოუკიდებლობის მიღწევის საქმეს წაადგება, გულისტკივილით, მაგრამ მაინც ერთსულოვნად ქართული საზოგადოება საერთოდ უარს იტყვის ფეხბურთზე. მაგრამ ამჟამად ქართული ფეხბურთის გამოთიშვა საბჭოთა კავშირის ფეხბურთის ჩემპიონატიდან, ვფიქრობთ, მხოლოდ დაიკვეთებს ქართული ფეხბურთის ისედაც არასახარბიელო დონეს.

სწორედ ამიტომ ჩვენ, ქართული ფეხბურთის გულშემატკივარი ჯგუფს, უკვე მიმდინარე ეტაპიდან მიუტევებელ შეცდომად, დაუშვებლად მიგვაჩნია ქართული გუნდების მონაწილეობა ხელოვან საქართველოს ჩემპიონატში.

აი არგუმენტებიც, რომლებსაც მოკლედ ვაყალიბებთ:

1. ქართული ფეხბურთი დღეს გაკეთილურებულ კრიზისშია და ამდენად ნაადრევად ჩანს ლაპარაკი მის ურყევ სუვერენულ პოზიციაზე.

2. ნ. ახალკაცის შეხედულებები, ბუნებრივია, გახაწყენებული კაცის პლატფორმიდან არის გამოთქმული. როგორ შეიძლება გულწრფელად ამტკიცებდეს სპეციალისტი, საქართველოს ეროვნულ ჩემპიონატში ქართული ფეხბურთის კლასი კი არ დაქვეითდება, პირიქით, დაიხვეწებოდა. იგი იმასაც გვპირდებოდა 1983 წელს, რომ 3 წელიწადში გამოიყვანდა თბილისის „დინამოს“ კრიზისიდან.

3. ქართული ფეხბურთი უახლოეს წლებში რომ ვერ გამოვა კრიზისიდან, იქიდანაც ჩანს, რომ, როგორც 18 თებერვალს „იზვესტია“ გვატყობინებს, ფიფა-ს და უეფა-ს წესების მიხედვით საქართველოს გუნდებს ჯერ კიდევ არ ენებათ უფლება ოფიციალურ მეჯვიდრეებში გამოვიდნენ მსოფლიოსა და ევროპის სტადიონებზე.

4. კრიზისს გაამძაფრებს კონკურენციის დაქვეითება. მაყურებელთა უეჭველი ინერტულობა, სტადიონების მოუწყობლობა და მრავალი სხვა.

5. საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის დამფუძნებელ ყრილობაზე არ იყო გათვალისწინებული თვით ფეხბურთელების, მათი მწვრთნელების და მსაჯების აზრი. არ იყო მხედველობაში მიღებული სპორტსახკომში გამართული არაერთი თათბირის გადაწყვეტილება, წამყვანი გუნდების კრებები დადგენილებები, ტელევიზიაში გამოსულ მწვრთნელთა და თვით ყრილობაზე გამოსულ სპორტის ცნობილ სპეციალისტთა (ბ. პაიჭაძე, გ. ბაქანინე, ნ. ჩხეტარაშვილი, ვ. ფღენტი, გ. ნოდია) შეხედულებები.

6. ჩვენი აზრით, ყრილობაზე გამოხატული ერთსულოვნება, გარკვეულ წილად, იმ გაუცნობიერებელი ზემოქმედების შედეგია, რომელიც საკმაოდ ზშირად შეიმჩნევა დღეს ჩვენი ცხოვრების სხვადასხვა სფეროში.

ფეხბურთის მოყვარულთა ჯგუფი:
ბურაბ ქაბანაძე, ზურაბ ჯაფარიძე, ბურაბ რამიშვილი, ვლადიმერ გაბისონია და სხვები (სულ 17 ხელმოწერა).

გულშემატკივართა აზრი

ბუნინ გაიმართა მუშტაიდის სპორტის მოყვარულთა კლუბის ღია კრება, რომელმაც იმსჯელა 20 თებერვალს გაზეთ „კომუნისტში“ და „ლელოში“ გამოქვეყნებული წერილის („სიმართლე, მხოლოდ სიმართლე“) თაობაზე. კრებამ წერილში მოტანილი ფაქტები არაობიექტურად სცნო. აღინიშნა, რომ ამგვარი სტატია ნოყიერ ნიადაგს ქმნის ფეხბურთის გულშემატკივრებისა და ფეხბურთის ფუნქციონერთა დასაპირისპირებლად. ითქვა, რომ ყრილობაზე ფეხბურთში ეროვნული ჩემპიონატის გამართვის და პრეზიდენტის არჩევნების კენჭისყრას ესწრებოდა რეგისტრაციაში გატარებული თითქმის ყველა დელეგატი. მათმა მცირე ნაწილმა დარბაზი დატოვა მხოლოდ პრეზიდენტის არჩევის დროს. კრებაზე გამოითქვა სურვილი, რომ საქართველოს ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კომიტეტმა გადასცეს დამფუძნებელი ყრილობის ამსახველი რეპორტაჟი, ამავე დროს ეთხოვოს სათანადო სახელმწიფო დაწესებულებებს დაამტკიცოს ფეხბურთის დამოუკიდებელი რესპუბლიკური ფედერაცია და გაატაროს რეგისტრაციაში. კრებამ მიიღო დადგენილება, რომელსაც ხელს აწერს 116 კაცი.

ვაჟა ქიქნაძე.

რედაქტორი
ნ. ჩერქეზიშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო განათლების სამინისტროში

უმაღლესი სასწავლებლების ფაკულტეტები რეპუბლიკის რეგიონებში

საქართველოს სსრ სახალხო განათლების სამინისტროს კოლეგიამ მიიღო გადაწყვეტილება, რომ შეიქმნას რესპუბლიკის ზოგიერთი უმაღლესი სასწავლებლის ახალი სასწავლო ქვედანაყოფები. ეს საშუალებას მისცემს მოსახლეობას წარმოიახოს მოუწყვეტლივ მიიღოს უმაღლესი განათლება.

მიიღო რა მხედველობაში აგრეთვე მთელი რიგი უმაღლესი სასწავლებლების რექტორატების აზრი და წინადადებები, კოლეგიამ დაადგინა:

1990 წლის 1 სექტემბრიდან ქალაქ ახალციხეში გაიხსნას თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფაკულტეტი სპეციალობებით: ქართული ენა და ლიტერატურა (30 კაცი), ისტორია (30 კაცი), სოციალური და ეკონომიკური დაგგმვა (სოფლის მეურნეობის ეკონომიკის სპეციალიზაციით — 40 კაცი).

ქალაქ ბოლნისში ამოქმედდება თბილისის სულხან-საბა ორბელიანის სახელობის პედაგოგიური ინსტიტუტის ფაკულტეტი სპეციალობებით: ქართული ენა და ლიტერატურა (35 კაცი), რუსული ენა და ლიტერატურა (35 კაცი), ისტორია (35 კაცი), დაწყებითი სწავლების მეთოდიკა და პედაგოგიკა (35 კაცი).

თბილისის სამედიცინო ინსტიტუტის ფაკულტეტი გაიხსნება ქალაქ ზუგდიდში.

დაბა ვალეში კი ადგილობრივი მოსახლეობის წარმომადგენლებს მიიღებს საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტი.

ბოგდანოვკის რაიონის სოფელ გორელოვკაში სასწავლო-საექსპერიმენტო მეურნეობის შექმნას აპირებს საქართველოს სახელმწიფო ზოოტექნიკურ-ვეტერინარული სასწავლო-კვლევითი ინსტიტუტი. კოლეგიამ დაავალა ამ უმაღლესი სასწავლებლის რექტორს (გ. აგლაძე) უზრუნველყოს ასეთი მეურნეობის მოწყობა ლმანისის რაიონშიც.

ცნობად არის მიღებული, რომ ფუნქციონირება დაიწყო საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის მარნეულის (აზერეთის) ფილიალმა. აგრეთვე ის ფაქტი, რომ მარნეულის რაიონის ა. წერეთლის სახელობის კოლმეურნეობაში მოქმედებს საქართველოს საოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის საცდელ-საკონსულტაციო პუნქტი.

(საქინფორმი).

მოსწავლეთა საგაზაფხულო არდადეგების შესახებ

საქართველოს სსრ სახალხო განათლების სამინისტრო იუწყება, რომ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, აგრეთვე პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების სამწლიანი სწავლების ჯგუფების პირველი და მეორე კურსების მოსწავლეთა საგაზაფხულო არდადეგები გაიმართება 1990 წლის 25 მარტიდან 1 აპრილის ჩათვლით. მეცადინეობა შეწყდება შაბათს, 24 მარტს, გაკვეთილების დამთავრების შემდეგ და განახლდება ორშაბათს, 2 აპრილს.

(საქინფორმი).

საქართველოს ფოტოხელოვანთა ქრილობა

თბილისის ჟურნალისტის სახლში გაიმართა სა